Azg
Azg
armenian daily

12 ՅՈՒԼԻՍ 1995 ՇԱԲԱԹ # 131 (885)

Բորիս Ելցինը սրտի նոպա ունեցավ

ՄՈՍԿՎԱ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, ՌԻԱ-ՄԼՍԲԸ. Սրտի իշեմիկ հիվանդության դրսևորում այս օր հիվանդանոց տեղափոխվեց Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինը: Նրան վենտիլյատորի և բժիշկներ հայտնեցին, որ ցավի նոպան անցել է: Այս մասին Նովոստի-ՌԻԱ-ին հայտնեց պետության ղեկավարի մամլո ծառայությունը:

Երկու հայ նախարարներ Լիբանանի կառավարության նոր կազմում

Լիբանանի վարչապետ Ռաֆիկ Հարիրին վերջերս կազմեց երեսուն նախարարներից բաղկացած կառավարություն, որտեղ երկու նախարարական պաշտոն վերապահեց հայ համայնքին: Լիբանանի խորհրդարանում վստահության հիմնի արժանացած կառավարության կազմում արդյունաբերության և նավթի նախարար է նշանակվել Վարչ Պարսամյանը (ՀՅԴ) և տարածքային կառավարման նախարար Հակոբ Դեմիրջյանը (ՀԲԸՄ):

ՀԱՆՐԱՔՎԵ

Մայրաքաղաքը «ո՞չ» է ասել Սահմանադրությանը

Մեր երեկվա համարում, տեղեկություններն ստացած լինելով ԱԺՄ մամուլի գրասենյակից, ներկայացրել էինք Հայաստանում 7 ընտրատարածքներից նույն գրասենյակի հավաքած տվյալները հանրաքվեի արդյունքների մասին, որոնք, ինչպես գրել էինք, չեն համապատասխանում ԿԸՀ-ի պաշտոնական արդյունքներին: Ներկայացված տարածաշրջաններն էին Տավուշը, Իջևանը (2), Սիսիանը, Ալավերդին, Անին և Չարենցավանը:

Այսօր, նույն գրասենյակից մեր տրամադրության տակ են դրված տվյալներ մայրաքաղաք Երևանից: Շոշոնելով հանդերձ այդ տվյալների սուղությունը, ներկայացնում ենք Երևանի 5 շրջանների տվյալները:

1. Սպանդարյան. 7, 8 եւ 9 ընտրատարածքներ

Սահմանադրությանը համապատասխանաբար «այո» է քվեարկել 3128, 2894 եւ 2570 մարդ, իսկ «ոչ»՝ 3726, 4447 եւ 4372:

2. Մյասնիկյան 10, 11 եւ 12 ընտրատարածքներ

Համապատասխանաբար «այո» են քվեարկել 2641, 2585 եւ 2539 հոգի, իսկ «ոչ»՝ 2443, 3788, 3466:

3. Արաբկիր, 20, 21, 22, 23, 24 եւ 25 ընտրատարածքներ:

Թիվ 20 ընտրատարածքում Սահմանադրության կողմ են քվեարկել 2756, դեմ՝ 3596, 21 դում՝ կողմ՝ 2406, դեմ՝ 3667, 22 դում՝ կողմ 2629, դեմ՝ 4162, թիվ 23 ում՝ կողմ 2565, դեմ՝ 3099, 24 ում՝ կողմերի թիվն է 2774, դեմերինը՝ 4288, թիվ 25 ում՝ «այո» ների թիվն ավելի է, քան «ոչ» երինը, համապատասխանաբար կազմելով 2887 հոգի՝ 2793 ի դիմաց:

4. Մաշտոցի շրջան, թիվ 28, 29, 30, 31, 32 եւ 27 ընտրատարածք:

Այս շրջանում, ըստ ԱԺՄ ի մամլո գրասենյակի տվյալների, արդյունքները գրեթե հավասարակշռված են: 28, 29, 30, 31, 32 եւ 27 ընտրատարածքներում «այո» են ասել համապատասխանաբար 3799, 3201, 3121, 2349, 2693 եւ 3742 մարդ, իսկ «ոչ»՝ 2805, 3431, 3628, 3655, 3322 եւ 3815 մարդ:

5. Խորհրդային շրջան, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48 եւ 50 ընտրատարածքներ:

Այստեղ, ըստ ընտրատարածքների հերթականության, «այո»ն եւ «ոչ»ը ներկայացնում ենք կողք կողքի՝ 2261-3099, 2781-3113, 2074-2297, 2343-2924, 2722-2601, 1972-2234, 2855-2671, 2089-2481:

Թիվ 49 ընտրատարածքից որեւէ տեղեկություն չի հաղորդվել:

Վայք. Ընտրաղայքար ուղղաթիռների ներքո, ձերբակալությամբ ավարտված

Վայքում անցնախագեմ ակտիվությամբ անցան պատգամավորության թեկնածուների ընտրությունները: Շուրջ 13 հազար բնակչությունից ընտրություններին մասնակցեցին 11 հազարից ավելին: Միայն հուլիսի 10-ին հանդարտվեցին հետընտրատարածքային կրքերը: Ընտրաղայքարը հիմնականում 2 թեկնածուների՝ Վայքի գործկոմի նախագահ Ասոն Թովմասյանի եւ Ջերմուկի քաղխորհրդի նախագահ Պանդուխտ Սանուկյանի միջեւ էր. մոտ 160 ձայն առավելությամբ հաղթում էր Պանդուխտ Սանուկյանը: 4 օր շարունակ ոստիկաններով եւ օմոնական ներով շրջապատված էր Վայքի գործկոմի շենքը, իսկ նրանց շրջափակել էր բնակչությունը, ճանապարհներին անցկացվում էին սուգումներ: Տարածքի երկնակամարում անընդհատ ոստվում էին ուղղաթիռներ: Ժողովուրդը սպասողական, անհանգիստ վիճակում էր: Պատգամավորության թեկնածու Ասոն Թովմասյանի ձերբակալությամբ, որի դեմ հարուցվել է քրեական գործ, հանան ոյայարն ավարտվեց, մնացածը՝ ԿԶՀում:

ԳԻՆԵՐԻՍ-ի լուսանկարչական կենտրոն

ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Համամասնականով հաստատվեց 5 կուսակցություն, իսկ մեծամասնականով՝ 70 մանդատ

ԱԺ-ի կրկնական ընտրությունները հուլիսի 29-ին

ԱՐԱՐԱՏ ՊԱՏՐՈՒԱԶԱՆ. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը հուլիսի 11-ի նիստում հաստատեց համամասնական ընտրակարգի 5 տոկոսի սահմանը հաղթահարած 5 կուսակցություններին եւ մեծամասնական ընտրահամակարգի 70 մանդատ: Համամասնական ընտրակարգը ներկայացնելուց առաջ ԿԸՀ-ի նախագահի տեղակալ Գ. Ջահուկյանը հայտարարեց, որ նախորդ օրվա ցուցակը կրկնական հաստատելու մեջ հետաքրքիր փոփոխություն է կրել: Երեկվա ՀՌԱԿ-ի ներկայացուցչի բողոքներից հետո բաց չնչին տարբերությամբ իջեցվել էր ԱԵԺՄ-ի, ԱԻՄ-ի, ՀԿԿ-ի, նաեւ «Հանրապետություն» միավորման ու «Շամիրամի» տոկոսները, սակայն այնպես, որ դրանից ընտրական իրավունք ստացած 5 կուսակցությունների մանդատների թիվը մնացել է անփոփոխ: Իջեցվել է նաեւ ՀՌԱԿ-ի կուսակցության իրավունքի տոկոսը: Նախորդ օրվա 2.59-ի փոխարեն այսօր ներկայացված էր 2.52 տոկոս: Համամասնական ցուցակը ընդունվեց ոչ միաձայն: ԿԸՀ-ում ՀՌԱԿ-ի ներկայացուցիչ Ռոզա Գաբրիելյանը հայտարարեց, որ համաձայն չէ ներկայացված քվեի հետ եւ այդ կաղաքաղաքությամբ իր հաստատ կարծիքը կիրառարակի նաեւ մտնելու, իսկ այդ դրսիցն հրաժարվեց մասնակցել քվեարկությանը: Նրան միացավ նաեւ ԱԵԺՄ ներկայացուցիչներից մեկը, քանի որ նրանք ես համակարծիք չէին ներկայացված թվերին: Մի քանի թվական վրաստեր հարցադրվեցին, սակայն Գ. Ջահանգիրյանը կրկին միջամտեց առարկությունների, ասելով, որ մնում է տեսնում համամասնական ընտրահամակարգի զուգակը հաստատելու կարգությամբ եւ առաջարկեց անցնել քվեարկության: ԿԸՀ-ի անդամները 12 կողմ, 1 դեմ եւ 3 ձեռնպահներով հաստատեցին Ազգային ժողովի դրսգամավորների համամասնական ընտրահամակարգով անցած վերոհիշյալ 5 կուսակցություններին:

Ամփոփման էր ներկայացված նաեւ մեծամասնական ընտրական համակարգով առանց բողոքների անցած 75 թեկնածուների ցուցակը: Քվեարկության դեպքում դուրսից 5-ի վերաբերյալ առարկություններ եղան, այդ թվում նաեւ Վազգեն Մանուկյանի նկատմամբ, հայտնելով, որ ԿԸՀ-ն բողոքներ է ստացել եւ այդ 5-ի հարցը կվճռվի դրանք քննարկելուց հետո:

Միաձայն հաստատվեցին ՀՀՇ-ի դեկավար անձանց Ազգային ժողովի դրսգամավորության մանդատները Բաբկեն Արարքյան, Էդվարդ Եգորյան, Տեր Հովսեփ, Ալան Արզակյան, Սամսոն Ղազարյան, Երջանիկ Աբգարյան, Անդրանիկ Քոչարյան, Շահեն Պետրոսյան, Դավիթ Զաքարյան, Հրանուշ Հակոբյան, Ալեքսան Հակոբյան, ինչպես նաեւ Կարեն Սարգսյան, Արտաշես Թումանյան, Վահագն Խաչատրյան, Խոսրով Հարությունյան, Արշակ Սադոյան եւ այլք: Հարգման հարաբերությամբ 73 եւ 74 ընտրատարածքներում հաստատվեցին ընտրվել են «Հարգանքաբաբ» ՓԲԸ նախագահ Թելման Տեր Պետրոսյանը եւ նրա տեղակալ Արմեն Մարտիրոսյանը: Թվարկվածներից բացերը դեռեւս վայր չեն դրել խորհրդարանական լիազորություններ: Ոմանք երդում անցան անընդմեջ ձեռք բերեցին դրսգամավորների անձեռնմխելիության մանդատը: Այսպիսով, մեծամասնական ընտրական համակարգով հուլիսի 11-ի նիստում հաստատվեցին նաեւ դրսգամավորական 70 մանդատ:

ԿԸՀ-ի նախագահ Ռոբերտ Ամիրյանը տեղեկացրեց, որ Ազգային ժողովի դրսգամավորության կրկնական ընտրությունները կանցկացվեն հուլիսի 29-ին: Հաստատման դիմեցին նաեւ կրկնական քվեարկության երկրորդ հաղթահարած մեկ տասնյակից ավելի ընտրատարածքներ, որոնցից սակայն հաստատվեցին 6-ը: Մնացյալի վերաբերյալ դարձյալ առարկություններ եղան: Կրկնական ընտրությունները կանցկացվեն մեկ աղեղն հայտնի թվով 8-դ ընտրատարածքում Դարբեն Հակոբյան եւ Շավարշ Քոչարյան, 9-ում Գեղամ Գարիբջանյան եւ Արամ Սարգսյան, թվով 22-ում Լեոնիդ Հակոբյան եւ Ավետիք Գրիգորյան եւ այլն: ■

ՀԱՍԱՐՈՍ

ՆԱՏՕ-ի օդուժը ռմբակոծեց սերբական դիրքերը

ՆԱՏՕ-ի օդուժը հուլիսի 11-ին Սրեբրենիցա խաղաղ շրջակայքում ռմբակոծեց սերբական ռազմական ստորաբաժանումների կողմից նախօրոք գրաված դիրքերը: Օդային հարձակմանը մասնակցեցին 20 ինքնաթիռ, որոնցից անմիջական ռմբակոծման մասնակցեց 6-ը: Սերբական ռազմական հրամանատարությունը պահանջեց մարտական գոտուց դուրս հանել ՍԱԿ-ի «կամուրջ սաղավարտներին» եւ խաղաղ բնակչությանը:

Ծնողները կառավարելու են հեռուստաէկրանը

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, WSJ: Նախագահ Քլինտոնը հայտարարեց, որ այսուհետեւ հեռուստացույցերը պետք է օժտվեն համակարգչային չիպերով, որոնք ծնողներին թույլ կտան իրենց երեխաներին զերծ պահել բռնություն քարոզող կամ բղավոհության (երոտիկա) տեսարաններ բովանդակող ծրագրերից ու ֆիլմերից: Նաստվիլում (Թենեսի) ընտանեկան արժեքների պահպանմանը նվիրված կոնֆերանսի ընթացքում հայտարարելով այս մասին, նախագահը պահանջեց դեմ կանգնել ազգային հեռուստատեսության բյուջեն կրճատելու հանրապետականների քաջերին:

ԵՐԵՎԱՆ

ԱԺՄ-ն հայց է ներկայացրել Սահմանադրության հանրաքվեի արդյունքները անվավեր ճանաչելու

Հուլիսի 10-ին Ազգային ժողովական մնությունը (ԱԺՄ) հայց է ներկայացրել ՀՀ Գերագույն դատարան Սահմանադրության հանրաքվեի արդյունքները անվավեր ճանաչելու եւ, համաձայն «Հանրաքվեի մասին» օրենքի 31-դ հոդվածի, դադարեցնում Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովին կրկնական քվեարկություն նշանակելու եւ քվեարկության ժամկետ որոշելու համար: ԱԺՄ-ն գտնում է, որ հանրաքվեն նախապատրաստելիս, անցկացնելիս եւ արդյունքները հաշվարկելիս տեղի են ունեցել «Հանրաքվեի մասին» օրենքի կոպիտ խախտումներ: Վերջինների մասին դատարան է ներկայացվել փաստաթուղթ:

«Նոյ» բանկը վերադարձնում է ավանդները

Հուլիսի 10-ից «Նոյ» բանկը վերսկսեց ավանդատուների գումարների մարման գործընթացը, որը 2 ամիս առաջ դադարեցվել էր մինչեւ սեպտեմբեր: Բանկի խորհրդի նախագահ Ս. Գեւորգյանը հայտնեց, որ մինչեւ նեղարդյալ 99 դրամ ավանդներ (700 ավանդատու) կվճարվեն մինչեւ սեպտեմբերի 1-ը, իսկ նույն ամսվա 11-ից նոյեմբերի 1-ը (գործող 700 ավանդատուներ) կվճարվեն 100-1000 դրամ ավանդները: «Նոյը» կանխատեսում է 1000 դրամից ավելի ավանդ ունեցող 120 ավանդատուների դրամերը մարել մինչեւ տարեվերջ, քաջ գրում. «ունեմ նաեւ 200 հազար դրամ արժեքությամբ մանկական գրավներ (ոսկեմեխներ, արդյունաբերական ապրանքներ, անշարժ գույք), որոնք կվաճառեմ կամ կտրամադրեմ ավանդատուներին, նրանց ցանկությամբ դեղերում», ասաց Գեւորգյանը: Նա նաեւ հայտնեց, որ բանկի ֆինանսական ճգնաժամը հարթելուն օգնեցին ՀՀ կենտրոնական բանկը, հանրապետական, քաղաքային ու շրջանային դատական գրասենյակները, ՆԳ նախարարությունը:

Ա. Ս.

ՍՏՈՒԱԿԱՅԱՆ

Թափոնները Հայաստանում չեն մնա

Ամերիկյան Թրի Մայլ Այլենդ եւ Չեռնոբիլի ատոմակայանների վթարները ցույց տվեցին, թե որքան կարեւոր է աղետի հետեւանքները վերացնելու գործում երկրի պետական եւ ոչ պետական ամենաարագ ծառայությունների օպերատիվ, սերտ համագործակցությունը: Այս հանգամանքը հաշվի առնելով, ՀՀ արտակարգ իրավիճակների պետական վարչությունը եւ քաղաքացիական պաշտպանության հանրապետական շտաբը կառավարությանն են ներկայացրել ծրագիր, որտեղ արտացոլված են հայկական ատոմակայանի հնարավոր վթարի դեպքում նախարարությունների, ինչպես նաեւ այլ գերատեսչությունների համագործակցության խնդիրները: Այդ մասին հայտնեց ՀՀ արտակարգ իրավիճակների պետական վարչության աղբերը կադրերի վերապատրաստման ինստիտուտի տնօրեն Համլետ Մարտիրոսյանը:

Խոսելով ատոմակայանի անվտանգության ապահովման տարվող աշխատանքների մասին, պարոն Մարտիրոսյանն ավելացրեց, որ դրա շահագործման ընթացքում առաջացող կոշտ թափոնները (միջուկային վառելիքի մնացորդները) տարվելու են հանրապետությունից դուրս, վերամշակվելու եւ թաղվելու են համապատասխան գերեզմանոցում: Ինչ վերաբերում է հեղուկ թափոններին (բանող ջուր), ապա այն հիմնարման ենթարկվելուց հետո աստիճանաբար ոչնչվելու է հատուկ ավազաններում, այնուհետեւ իջեցվելու է 1200-1500 մետր խորությամբ ստորերկրյա շերտեր, որոնք էլ իրենց հերթին հոսքավորեն մեկուսացվելու են 200-400 մետր կավային եւ կարբոնատային շերտերով:

Ասենք, որ երբ ատոմակայանի թափոններ տարատեսակ են Հայաստանի շրջակա միջավայրի պահպանման համար, ապա մի ջուրային տերությունները այն կարող են օգտագործել իրենց բանկարժեք հումք:

Գ. Ս.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

ՈԵՊԼԻԿ

Գործակատարը Սահմանադրություն էր նվիրում

Ընտրությունների մաղն անցկացրեց փոշի եւ ավազ, սակայն մի քանի սրածայր բեկոր, այնուամենայնիվ, ի զորու եղան ոլոռել փշալարը: Մնացած նստվածքը տրտվեց մի կողմ: Շտրեց իշխանությունը:

Երեկ երեւանյան խանութներից մեկում գործակատարը գինի վաճառելու արարողությունը զուգակցում էր Սահմանադրության գրքույկի նվիրաբերման հետ: Դա գոռացող փաստ է, որն ակնհայտ է խլացնում: Բամբակի կարիքը ակնթարթ է: Պարզ է՝ «անոթեցք» նստվածքի ամեն գլուխար չէ, որ ծանրակշիռ էր՝ սակայն ինչո՞ւ օրինակ պատշաճանակ արվեց Տիգրան Հակոբյանը: Վերջ ի վերջո, նույն օրենքի ուժով հնարավոր էր չեղյալ համարել ընտրությունների ողջ ընթացքը: Մի՞թե առանց նման ցինիզմի չէր կարելի ընդարձակել խավարյան նոխազների արգելանոցը: Տարածք, որ զբաղեցնում է արդեն պատշաճական գրեթե ողջ բարձունքները: Մինչդեռ Կարմիր գրքում ներկայումս հարկ է գրանցել պահպանված խաղաքաղաքացիների անունները:

«Իզվեստիա» թերթը մեր ժողովրդի խաղաքաղաքական ակտիվությունը բացատրում էր նրանով, որ հուլիսի 5-ին «Արեգակը միայնակ էր Խեցգետնի հետ մասնակցությունում»: Նման հաղորդագրությունները կարելի է հասկանալ ու մեկնաբանել ինչպես ուզես: Այնուամենայնիվ փաստն այն է, որ այդ որեալիստական այդ պատկերի հիմքում ընկած է ուրիշի ներկայությամբ ջարդված տաշտակում սեփական լվացք անելը:

Սահմանադրության ընդունումը իրոք տոն է. մոտավորապես տրնդեզի մակարդակի: Հնարավոր է թռչել կրակի վրայով ու որքան հնարավոր է բարձր: Անշուշտ համաժողովական ցասկա հարթակի բացակայության պայմաններում չի բացառվում հավաստիանալի ողջակիզումը:

Ինձ այս ռեցիտիկի համար կաբառ է տվել ժողովուրդը. նա երաշխավորել է գոռը միջավայրի երկարատեւ գոյությունը, վստահեցնելով, որ սուր հողված գրելն այսօր հավասար է ինքնուր: Հանգուցալի կայունությունը միշտ էլ կատարյալ է. իր անբովանդակության մեջ.

ԱՐԻՍ ԳԱՅԿԱԶՅԱՆ

Նրանց սխրանքներն առջեւում են

Զգուշացեք, պարոնայք, հայոց աշխարհում կնոջ նոր տեսակ է ծնվում: Դա դեմոկրատիա կառուցող կինն է, որը կարող է ոչ միայն պտտեցնել, այլեւ ուղղություն տալ երկրի քաղաքական սայլի անիվներին: Զգուշացեք անիվներից... Զգուշացեք փողոցներում եւ հրապարակներում խմբվելուց, առավել եւս հակապալատական ելույթներ ունենալուց, զգուշացեք սայլվորներից: Զգուշացեք այդ կանանցից, պարոնայք, որովհետեւ նրանց պալատական կարիերան երաշխավորել է տղամարդկանց լավագույն մասը: Զգուշացեք կանանցից: Նրանք այսուհետեւ կատարելու են ոչ միայն «ԲԵՏԵՐ»-ների, այլեւ հակամիջուկային ջրգան մեքենաների դեր: Զգուշանալու հետ մեկտեղ մի զարմացեք, պարոնայք: Նրանք մեր ժամանակի հարազատ ծնունդն են: Չէ՞ որ արժեքների վերագնահատում է տեղի ունենում: Եւ կոմունիստական «անմարդկային» կարգերը կործանելուց հետո պետք է ասպարեզում մուրճ եւ ճանգաղը բարձր պահող կանանց փոխարինեն «դեմոկրատկա» կանայք: Մի թերագնահատեք նրանց, պարոնայք: Այդ կորովի «այծեմնիկների» սխրանքները դեռ առջեւում են...

Գ. Մ.

■ Երեւանի զբաղվածության կենտրոնից նույնացրին, որ 1995 թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ հաշվառման են կանգնած աշխատանք փնտրող 22572 քաղաքացի. նրանցից գործազուրկ են ճանաչվել 22329 թ. նոպաստառուներ են 11959 թ. նոպաստների միջին չափը կազմել է 2050 դրամ: Գործազուրկների շուրջ 73 տոկոսը կանայք են, ընդ որում. շուրջ 27 տոկոսը (6081 անձ) ունի բարձրագույն կրթություն: Մինչեւ 18 տարեկան գործազուրկների թիվը 569 է, 30-50 տարեկան գործազուրկները կազմում են 41 տոկոս, 50-ից բարձր տարիք ունեցող գործազուրկներ 01 տոկոս: Առաջին վեցամսյակում զբաղվածության կենտրոնի միջնորդությամբ աշխատանքի է տեղավորվել 176 մարդ, վաստակաբեր կենսաթոշակի է անցել 122 մարդ:

Ս. Ս.

Այս, սիրելի հայրենակից: Ժողովրդավարության հոգի տակ, հուլիսի 5-ին հայ ժողովուրդը կրեց իր երբեւէ ունեցած ամենամեծ քարոյական պարտությունից մեկը: Եվ ոչ նրա համար, որ իշխանամետ «Հանրապետություն» բլոկը կամ նրա ներկայացուցիչները շոշափելի թվով ձայներ կորզեցին (զորքով, ներքին գործերի նախարարության աշխատակիցների եռանդուն գործունեությամբ եւ այլ միջոցներով):

Մտորումներ ընտրություններից հետո

Ընտրություններում ամենամեծ պարտությունը կրեց ժողովուրդը

Այս ամենը՝ դեռ մի կողմ:

Ինձ համար առաջին հերթին ողբերգական է այն իրողությունը, որ պատգամավորության թեկնածուներից շատ-շատերը ժողովրդի հոծ զանգվածներին մղեցին համատարած քարոյալքման հունը, եւ դա նրանց հաջողվեց:

Ինչ զարմանալի ու զավեշտական պատմություններ ասես, որ չլսեցիք նախընտրական քարոզարշավի ընթացքում: Մեկը ժողովրդին դրամ էր բաժանում ձայն շահելու համար, մյուսը՝ սուրճ կամ շարավազ. երրորդը նախանձելի ջանասիրությամբ ճանապարհներն էր բարեկարգում. չորրորդը ձրի ճաշարաններ էր բացում եւ այլն, եւ այլն:

Իսկ քաղցած, մուրացկանի հոգեբանությանն առավելված զանգվածները վերցնում էին առանց դատարտելու, դեռ ավելին՝ երեմն նույնը պահանջում էին նաեւ մյուսներից: Որոշ ընտրատարածքներում այս առեւտուրը ծայրահեղ չափեր էր ընդունել:

Եվ հիմա ես հարց եմ տալիս. ընտրված այդ թեկնածուները քարոյական ի՞նչ չափանիշներով խորհրդարանում պետք է զբաղվեն օրենսդեղ գործունեությամբ: Կարոտիկ կամ նվիրատվությունը վարժված ժողովուրդը իրեն կաշառած պատգամավորի ո՞ր օրենքին պետք է հավատա: Եվ, ի վերջո, ո՞ւմ համար են գրվելու այդ օրենքները, երբ օրենսդիր մարմնի անդամն արդեն իսկ ինքն է դեմ գնացել իրավական ընդունված նորմերին եւ գնել է իր ընտրողների ձայները:

Քարոյական այս քաոսը հսկայական չափերով դիմագրկեց ազնվագույն ավանդույթների. հոգեբանության եւ անմիջական խառնվածքի տեր մեր ժողովրդին. սա է ինձ համար ամենամեծ ողբերգությունը: Եվ հուլիսի 5-ը տասնամյակներ հետո ոչ թե Սահմանադրության ընդունման (այն էլ՝ այս մեթոդներով ընդունված Սահմանադրության) դատմական բախտորոշ օր է համարվելու, այլ, ի մեծ ցավ ինձ եւ իմ ժամանակակիցներիս, կխարանվի մեր ճակատներին, որպես քարոյականության մեծագույն կորուստների օր:

Ընդունենք, թե մեկ տարի հետո հայ ժողովուրդը համարյա շուրջբոլոր էլեկտրաէներգիա է ստանալու, ինչպես եռանդագին փորձում էին հավատացնել հանրապետության նախագահը եւ համանուն բլոկը:

Ընդունենք նաեւ, թե նյութական որոշակի բարեկեցության էլ հասնենք: Բայց ա՞յս գնով եւ ա՞յս ճանապարհով:

Ո՞վ է հաստատելու, ասացեք, քարոյական այն կորուստների համար, որոնց ականատեսն ու կրողն նենք մենք, եւ որոնք դեռ երկար ժամանակ չեն վերականգնվելու:

Ո՞ր միջավայրում ես պետք է չափակշռեմ հայ մարդու եւ ընտանիքի քարոյական արժեքները եւ դրանց համապատասխան դաստիարակության ուղենիշներ տամ իմ երեխաներին:

Եվ նորից եմ կրկնում. ինչպե՞ս կարող է լինել օրենքը ոտնահարող մարդու կողմից ստեղծված օրենքի գերիշխանություն:

Ժողովրդավարությունը դարերի ընթացքում մարդկության ազնիվ հավատամքով արարված քարոյականության բարձր չափանիշների պահպանումն ու հետեւողական իրագործումն է: Այդ չափանիշների բացակայությունը երկիր հասցնում է անարխիայի եւ քաոսի, որքան էլ բրքի վրա լավագույն կարգախոսներ գրենք եւ որքան էլ փորձենք համոզել ուրիշներին, թե Հայաստանը Անդրկովկասում ժողովրդավարության միակ կղզին է:

Կաշառքին, կեղծիքին սովոր ձեռքը անօրինականություններ է գործում, կաշառված, ոգեորված միտքը հանձնվում է չարի տարերքին եւ հանում իր եսի պատրաս է խորտակել ամեն ինչ:

Կեղծիքով եւ անարդարություններով երկիր չեն պահում, հարգարժան իշխանավորներ:

Ի սեր մեր ազգի, սրտիվե՛ր. այսօրվա ավերիչ ոգին եւ անքարոյական միտքը վաղն անդայման ուղղվելու է ձեր դեմ:

Եվ ո՞վ կարող է չհաստատել, որ այդ դեղքում հետեւանքները, խոսք, անկանխատեսելի են...

ԴԱՎԹ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ

Սկսվել է մանկական սննդի բաշխումը

Անցյալ շաբաթ Հայ առաքելական եկեղեցու ԱՄՆ-ի Արեւելյան թեմի Հայ օգնության ֆոնդը սկսել է Միացյալ Նահանգների գյուղատնտեսության դեպարտամենտի կողմից հատկացված մանկական սննդի երկրորդ խմբաքանակի առաքումը: Ամբողջ խմբաքանակը բաշխվել է 1994 թ. հոկտեմբերին: ՀՀ կառավարության մարդասիրական օգնության հանձնաժողովի որոշման համաձայն այն հատկացվել է հանրապետության առողջապահության նախարարությանը եւ պահեստավորվելու է այդ նպատակի համար նախատեսված շրջանային եւ քաղաքային դեպարտամենտում: Շուրջ 244 հազար տուփ «Էնֆամիլ» (Baby Formula) ապաղաքվածքանախառնուրդը նախատեսված է մինչեւ 1 տարեկան խառը եւ արհեստական սնուցման երեխաների համար: Կարենիանի նուրդի բաշխումը պետք է կատարվի համաձայն գործող կարգի, այն է՝ կարենախառնուրդի դուրսգրումը պետք է կատարվի տվյալ երեխային անմիջապես սպասարկող տեղամասային մանկաբույժի կողմից: Մանկական սնունդ ստանալու համար ծնողները պետք է դիմեն տեղամասային մանկաբույժին, որը հաշվի առնելով երեխայի տարիքը եւ սնուցման ձեւերը, տալիս է նախատիպ համարակալված եւ գլխավոր բժշկի կողմից կնքված անվճար դեղատոմս տվյալ բուժհիմնարկին կցված դեղատուն ներկայացնելու համար:

«Էնֆամիլ» մանկական կարենախառնուրդի առաքումն ու բաշխումը տեղի է ունենում լաս վեգասի: Առաջին հերթին այն կատարվի Երեւանի դեղատներ. իսկ հետո հանրապետության այլ շրջաններ ՀՕՖ-ի կողմից մշակված երթուղիներով:

ՂԱՐԱԲԱՂ

Գարեգին Ա կաթողիկոսը այցելեց «Գանձասար» կենտրոն

Հուլիսի 11-ին Արցախի թեմի «Գանձասար» ասպետաբանական կենտրոն այցելեց Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Ա-ն:

«Գանձասար» կենտրոնը Հայ առաքելական եկեղեցու եպիսկոպոսական, գիտական, մշակութային հասատատության է, որի նպատակն է հայ ժողովրդի զավակներին հարազատից դարձնել իրենց Մայր եկեղեցու հոգեւոր ժառանգությանը: Զուգահեռաբար լուրջ քարոզչական աշխատանքներ են տարվում հայ հոգեւոր գրականությունը օտար ընթերցողին ներկայացնելու համար:

Այցելությանը ներկա էին տեր Գարեգին արքեպիսկոպոս Ներսիսյանը, տեր Պարգեւ եղիսկոպոս Մարտիրոսյանը, տեր Միհայել ծայրագույն վարդապետ Աջապահյանը:

Ամենայն հայոց կաթողիկոսը ծանոթացավ՝ կենտրոնում իրագործվող ընթացիկ աշխատանքներին: Նա հանդիպեց եւ զրուցեց կենտրոնի հետ համագործակցող առաջատար գիտնականների հետ: Այցելության վերջում Վեհափառը դրվատանքի եւ բարյացակամության խոսք ուղղեց կենտրոնի աշխատակիցներին, հատկապես գնահատեց Արցախի թեմի պատասխանատու Պարգեւ եղիսկոպոս Մարտիրոսյանի եւ կենտրոնի նախագահ Մեսրոպ քահանա Արամյանի վաստակը: Օրհնեց ներկաներին եւ պատվիրեց այսուհետ եւս ծառայել ի սրտաս հայ ժողովրդի հոգեւոր զարթոնքի:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ալեն Մանուկյանը 275 000 ֆրանկ նվիրեց «Հայաստան» հիմնադրամին

«Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի Ֆրանսիայի հանձնաժողովը հայտարարել է, թե Alain Manoukian Poor L'Armenie ընկերությունը 275 հազար ֆրանկ է նվիրել Ստեփանակերտում ֆիզիկայի եւ մաթեմատիկայի թեքումով դպրոցի կառուցման ֆոնդին: Նվիրված գումարը փաստորեն դպրոցի կառուցման ծախսերի կեսն է ներկայացնում, իսկ մյուս կեսը ստանձնել է Արգենտինայի հայ տիկնանց միությունը: Ալեն Մանուկյանի եւ իր հոր՝ Հովհաննես Մանուկյանի ներկայությամբ գումարը փոխանցվել է Մանուկյան ընկերակցության նախագահ Գրիգոր Ամիրզայանի կողմից, հունիսի 25-ին Ռոմանում (Կենտրոնական Ֆրանսիա), Հայ բարեկամական միության կազմակերպած միջոցառման ընթացքում:

Եվրոպայի խորհրդի փրկարարների պատվիրակությունը կայցելի Հայաստան

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՅՈՒԼԻՍ, ՄՆԱՐՔ: Հուլիսի 13-ին Երեւան է ժամանելու Եվրոպայի խորհրդի պատվիրակությունը՝ խոշոր աղետների գծով եկս մասնակի բաց համաձայնության գործադիր քարտուղար Ժան Պիեռ Մասյուեի ղեկավարությամբ: Այս մասին Սնարք գործակալությանը հայտնեցին ՀՀ արտակարգ իրավիճակների պետական հանձնաժողովի (ԱԻՊՎ) մամլո կենտրոնում: Այցի նպատակն է՝ ծանոթանալ Հայաստանում եվրոպական տարածաշրջանային ուսումնագործառական փրկարարական կենտրոնի ստեղծման հարցը: Հուլիսի 13-ին տեղի կունենա պատվիրակության հանդիպումը ԱԻՊՎ-ի ղեկավարության հետ, իսկ 14-ին եկս-ի ներկայացուցիչները դիտելու են Ստեփանավանում կայանալիք փրկարարների ուսումնամարզումները: Ուսումնամարզումներին, հավանորեն, ներկա կլինի Հայաստանի վարչապետ Հրանտ Բագրատյանը:

Տեղական զարգացման ծրագրերի ներմուծում

Օրերս հանդիպեցինք «Փրկեք երեխաներին» կազմակերպության ծրագրերի իրականացման կոորդինատոր Կրիստա Սորին (Նեդոպ), տեղեկանալու աշխատանքների ընթացքի մասին: Առդեն գրել ենք կազմակերպության մեկամյա սեմինարի մասին, որի ժամանակ ծրագիր փորձարարական էր անցել Եղեգնաձորի եւ Կամոյի շրջաններում: Ծրագիրն ընդգրկելու է մոտ 300 միկրոծրագիր յուրաքանչյուր 500 դոլար կարգի տալ ներդրումով: Դրանք ներառում են բավական լայն շրջանակ. շինարարության, ճանապարհների, ոռոգման համակարգի նորոգման, կանանց եւ երեխաների համար հատուկ ծրագրեր եւ այլն: Համայնքի որոշմամբ կրնար մի տեղի համար առաջնային, գերադասելի ծրագիրը: Պրն. Սորը, որը մինչ Հայաստան գրասենյակ գալն աշխատել էր անդրկովկասյան տարածաշրջանում «Փրկեք երեխաներին» կազմակերպության վարչական նախագահ, նշեց, որ խնայված է ողջ ինֆրակառուցվածքը, իսկ ուսումնասիրություններից հետո արձանագրել են, որ շրջաններում դեռ չկան ոչ-կառավարական տեղական կազմակերպություններ, որոնք հանդես գան նախաձեռնություններով: Կազմակերպության խնդիրն է խրախուսել դրանց ստեղծումը: Դրանք կլինեն ոչ շահութաբեր, կրոնական եւ քաղաքական կողմնորոշումից զերծ կազմակերպություններ, որտեղ մարդիկ կաշխատեն կամավորական հիմունքներով: Մեր այն հարցին, թե որն է կամավորական սկզբունքը շուկայական հարաբերությունների ժամանակ, պարզաբանում տվեց, որ կգործի վճարովի կամավորական աշխատակարգը: Ենթադրանենք՝ նրանում կաշխատեն կազմակերպության աշխատակիցները, սեմինարի ժամանակ պատրաստված մասնագետները, տեղի բնակիչները: Ծրագրի իրագործումը կախված է այն բանից, թե որքան շուտ USAID կազմակերպությունը կհաստատի հատկացվելիք գումարները: Ինչ վերաբերում է Հայաստանում գործող համանուն ծրագրերին, արդա նրանք մշտապես տեղեկանում են միմյանց խնդիրներին, համագործակցում: Ծրագրերը համաձայնեցվում են նաեւ շրջանային կազմակերպությունների հետ: Օրինակ, Եղեգնաձորում տեղական մշակութային, կանանց եւ արտասահմանյան VOCA գյուղատնտեսության զարգացմանն ուղղված կազմակերպությունների հետ: Պրն. Սորը նշում է, որ երբ առաջին հանդիպումների ժամանակ մարդիկ կասկածամիտ էին, արդա հիմա հաստատապես կարելի է ասել, որ շրջաններում վստահություն եւ աջակցություն են զգում տեղացիների կողմից: Հեռագայում հաջողության հասնելիս ծրագիրը կներառի Հայաստանի այլ շրջաններ, խոսքներ, մայրաքաղաքը:

ԱՆԻՒԿ ԳԱԼՍՏՅԱՆ

ՈՍՍԿԵՎԱՐ ԱԶԱՏԱՎԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Դուրսբերության է տալիս
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի խմբագիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Թելեր 562941, AT&T (7-8852) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագրի տեղակալ
ՍԱՍՎԵԼ ԴԱՎԱՆԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայութիւն / 581841
Ոճը եւ տարածուելը ՊԱՏԵԼ ԴԱԼԱԲԵԱՆԻ
Apple Macintosh համակարգչային շարուածք «Ազգ» թերթի
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ընտրություններ

Ուր զույգը գործկոմի նախագահի հետ, բնականաբար, սկսվեց հենց նոր ավարտված ընտրություններին ու հանրաքվեին անդրադառնալով: Պարոն Սարգսյանի սեղանին դրված էին ընտրությունների ու հանրաքվեի տվյալները, «ոչ միայն նախնականը, այլեւ վերջնականը», ինչպես ինքը հարկ համարեց նշել: Այնուհետեւ ավելացրեց.

- Ընտրությունները անցել են բավական կազմակերպված: Բոլոր չորս թեկնածուները հնարավորություն են ունեցել իրենց նախընտրական ծրագրերը ներկայացնելու բոլոր բնակավայրերում: Գործադիր կոմիտեն օգնել է նրանց հետ հանդիպումներ կազմակերպելու: Բնակչությունը հնարավորություն է ունեցել ընտրություն կատարելու, որովհետեւ հասցրել է ծանոթանալ թեկնածուների հետ: Մի փոքր ծանոթ չէր քաղաքական կազմակերպությունների, նրանց գործունեության հետ, համամասնական ընտրություններում: Բացի «Հանրաքվեություն» բլոկից, մեկ ուրիշի մասին այնքան էլ շատ ինֆորմացիա չուներ, դրա համար էլ մյուսները գրեթե անուշադրության են արժանացել: Բավականին տեղեր է ստացել նաեւ «Շամիրամը», դա էլ ի հաշիվ այն բանի, որ նրանց քարոզչությունն ավելի լավ է կազմակերպվել: Նրանց նկարները, գովազդը կարողացել են տարածել բոլոր բնակավայրերում, նոպատակ ունեն են ներկայացրել: Ասել, որ օրացանն աշխատել է՝ չէ՛, ես միանգամից նաեւ դրա մասին ասեմ...

Պարոն Սարգսյանի խոսքի նման շրջադարձն ինձ համար անսպասելի էր. նա կանխում էր իմ դեռ չտված հարցը, դեռ չեղած առարկությունը, եւ ես հարկ համարեցի նկատել.

- Ասում են՝ պարոն Սիրադեղյանը հանձնարարել է իր աշխատակիցներին, որ «տղջիկներին օգնեն»:

- Պարոն Սիրադեղյանն ասել է, թե չի ասել՝ չգիտեմ, մեր շրջանում նա չի ասել, չնայած եթե նա չի ասում, այլ նրա աշխատակիցներն են ասում, կարելի է ասել, որ հենց ի՛նքն է ասում: Իսկ ասելու հնարավորություն ո՞վ չի ունեցել, ինչո՞ւ պիտի պարոն Սիրադեղյանը չունենար: Հետո կարելի է մտածել նաեւ, որ եթե միլիցիա է, ասում է՝ այդ ասածի մեջ պարտադրանք կա: Բայց պարտադրանք չի եղել... Ընտրություններին բնակչության ակտիվությունը բավական մեծ էր: Ես «Ազգում» էլ կարդացի, հեգնանքով գրել էին, որ երեկոյան ժամը 20-ին մոտ ընտրողների 70 տոկոսն արդեն եկել էր: Փոխանակ ուրախանա՝ զարմանում են:

Կրկին առարկեցի պարոն Սարգսյանին.

- Ինչո՞ւ հեգնանքով. երեւանում էլ բնակչության ակտիվությունը բարձր էր:

- Չէ՛, հեգնանքո՛վ էր գրված, ես կարող եմ բերը ձեզ ներկայացնել: Այսինքն, անհավանական բան են համարում... Թե ի՞նչ եղանակով ենք այդ ակտիվությունը կարողացել նեռարկել՝ դրա մեջ էրեորեն հետաքրքրելի արարք գտնելը առնվազն նենգափոխել է նշանակում: Բնակչությանն ինչի՞ տեղ են դնում այն քաղաքական գործիչները, որոնք ասում են, որ իբր թե ուրիշ եղանակներով են մարդկանց ընտրության բերել: Դա չէ՛ր կարող լինել: Իսկ եթե այդպիսի բան հնարավոր լիներ, ապա դա մեր բոլորի՝ ցավը, բոլորի՝ հոգսը պիտի լինի, որ մեր ժողովրդին կարելի է էքելով տանել, իսկ ասելով՝ ո՛չ: Համենայն դեպս, ժողովուրդը հասկացել է, որ իր ընտրությամբ կարող է ինչ որ բանով օգնել մեր պետության կայացմանը, եւ փորձել է իր ակտիվությամբ, իր կողմնորոշմամբ իր նպաստը բերել դրան:

Շրջգործկոմի նախագահը դարձյալ «բանավիճում էր» ինձ առաջմ ան ծանոթ ու անհերեւույթ ընդդիմախոսի հետ, եւ ես, նույնիսկ գաղափար չունենալով, թե ո՞ւմ եւ ի՞նչ նկատի էր տոկոս հանելն իմաստ չունի, եփրեմյանը՝ 181, իսկ Թորոսյանը՝ 69: Շրջանում ունենք 12 հազար 87 ընտրող, ընտրություններին մասնակցել է նրանց 75 տոկոսը՝ 9100: Սահմանադրությանը կողմ են քվեարկել 84 տոկոսը, «Հանրաքեություն» բլոկն են նախընտրել 69 տոկոսը, «Շամիրամին» տվել են 11 տոկոս ձայն: Ռամկավարները հավաքել են 566 ձայն, որը 6 տոկոս է անում: Մյուսները հաս ավելի փոքր ձայներ են հավաքել. կոմունիստները՝ 298 ձայն, որ 3 տոկոս է անում, ԱԺՄ-ն 60 ձայն է ստացել, մյուսները՝ հասուկենս:

Այսպիսով, ընտրությունների ընթացքում մեր շրջանի ժողովուրդը կարողացավ հասկանալ, կողմնորոշվել եւ ճշմարիտը համարել Սահմանադրությանն «այո» ասելը. Տեր Հուսիկ Լազարյանին ընտրելը եւ «Հանրաքեություն» բլոկին նախընտրություն տալը, իր համար կարեւոր երկու գործոն հաշվի առնելով. Կրասնոսելսկը սահմանամերձ շրջան է, եւ անցած հինգ տարիները նկատել են տվել, որ ժողովրդի ճակատագիրն առաջին հերթին կախված է պետության հզորությունից, եւ ինքը պիտի աջակից լինի պետությանը, երկրորդ՝ մենք հնարավորություն ենք ունեցել համեմատելու պատերազմն ու խաղաղությունը, տեսնելու, որ խաղաղության պայմաններում կյանքը նկատելիորեն լավանում է, ուստի ժողովուրդն աջակից եղավ կառավարող կուսակցությանը...

Պարոն Զարեհ Սարգսյանը շատ հաճելի ու պատրաստակամ զրուցակից էր, մենք նրա հետ բազմաթիվ այլ թեմաներ էլ շոշափեցինք, որոնց կանդրադառնամ այլ հրապարակումներում, իսկ այժմ վերադառնամ շրջգործկոմի նախագահի անհերեւույթ ընդդիմախոսներին, որոնց այս զրույցի պահին դեռ չէի ճանաչում (զրույցը տեղի էր ունենում հուլիսի 7-ի կեսօրին, շրջան հասնելուցս անմիջապես հետո, նույնիսկ գիշերելու տեղիս հարցը դեռ չլուծած):

Ես հնարավորություն ունեցա հանդիպել ոչ միայն Ազգային ժողովի պատգամավորության պարտությունը կրած թեկնածուներ Համլետ Դալլաքյանի եւ Սվետլանա Թորոսյանի, այլեւ բազմաթիվ ու բազմաթիվ այլ ընտրողների, ամենաբարձրային գյուղացիների հետ: Լրագրողի իմ ձայնագրիչի ժապավենը պահում է նրանց դառնացած խոսքը, նրանց խոր դժգոհությունը: Բոլորը, բացառիորեն բոլորը, ո՛չ միայն պարտված թեկնածուները, այլեւ մյուս մարդիկ միաբերան պնդում էին, որ ընտրություններն անցել են օրենքի ամենաաղաղակող խախտումներով, նույն շրջգործկոմի նախագահ պարոն Զարեհ Սարգսյանի կողմից ցուցաբերվող անհերեւակայելի ճնշման պայմաններում: Մարդկանց մեծ մասին տվել են արդեն նախապես Տեր Հուսիկ Լազարյանի օգտին ջնջված բյուլետենները եւ պարտադրել են գցել քվեատուփը, նույնը՝ հանրաքվեի բերթիկները: Շատ շատերի հետ քվեարկության գաղտնի խցիկ են մտել հատուկ «օգնելու» համար «նախապատրաստված» մարդիկ, որոնք «չկողմնորոշվողներին» ու բյուլետենները «գլուխ չհանողներին» «օգնել» են խիստ կողմնակալ կերպով: Սակայն ամենից ավելի վրդովեցուցիչը բոլորն էլ համարում էին այն, որ հատուկ ավտոբուսներով ամենազգից ընտրական տեղամաս են բերել սահմանապահ զնդի զինվորներին, նրանց տվել նույն կերպ ջնջված բյուլետենները, դրել կեղծ ստորագրություններ եւ սիրել են... «քվեարկել»: Հրամանատարության ծեռին կույր գործիք լինելուց հրաժարված երկու զինվորի դաժանորեն ծեծել են, միեւնույն դասակը 4-5 անգամ տարել բերել են, իբրեւ սրանք էլ ուրիշ զինվորներ են, եւ այս կերպ քվեատուփերն են լցվել նաեւ ա՛յն մարդկանց բյուլետենները, ովքեր տվյալ օրը զորամասում չեն եղել, ինչը հետեւությամբ կարելի է պարզել, եթե իհարկե, որեւէ պետական պաշտոնական մարմին այդքան ազնվություն ունենա եւ այդպիսի շահագրգռություն հանդես բերի:

Ինձ համար հատկապես անհաճո էր լսել, թե ինչպես են մարդկանց սխալ բեկել՝ սպառնալով զրկել հումանիտար օգնությունից, եթե «Հանրաքվեություն» բլոկին ու Տեր Հուսիկին ձայն չտան: Տիկին Սվետլանա Թորոսյանը, շրջգործկոմի ներկայիս նախագահի երբենի տեղակալը, նշում էր. «Որ պիտի ընտրության արդյունքները կեղծեին՝ չէինք կասկածում, բայց որ անբարոյականությունն այդքան մեծ չափերի պիտի հասնի՝ չէինք պատկերացնում: Միայն իմ հայրենի գյուղում ես 250 արյունակից հարազատ ունեմ, որոնք ինձ են ձայն տվել, ինչպե՞ս կարող էի ես ողջ շրջանում ընդամենը 69 ձայն ստանալ...»:

- Չե՞ք բողոքելու, հարցրի տիկին Սվետային:

- Ո՞ւմ բողոքեմ, հարցիս հարցով պատասխանեց տիկին Թորոսյանը, հանրաքվեության նախագահի՞ն: Բայց չէ՞ որ նախագահն է օրենքը ոտնահարողների տերն ու պաշտպանը...

Հաջորդ երկու օրերի իմ շատ զրուցակիցներ հաստատում էին գործկոմի նախագահի ասածների միայն մեկ կետը. ընդդիմությունն այս շրջանում գրեթե ոչ մի աշխատանք չէր կատարել: Բառացիորեն տեղեկատվական սովի մեջ գտնվող մարդիկ իսկապես չէին կարող անհրաժեշտ պատկերացում ունենալ հանրաքվեությունում գործող մյուս քաղաքական կուսակցությունների մասին: Բայց նրանք հավատարիմ պատկերացնում չունեին նաեւ «Շամիրամի» մասին, որի օգտին, իբր, «տվել» էին 11 տոկոս ձայն: Իսկ Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցությունը իր հավաքած ձայներով մեծապես պարտական էր իր ներկայացուցիչ Համլետ Դալլաքյանին: Ինչպես կարողացա հասկանալ՝ շրջանում Համլետ Դալլաքյանը մեծ հեղինակություն ուներ, իսկ արձվաբեցիները նրան ուղղակի սիրում էին, եւ ձայն տալով Համլետ Դալլաքյանին, նրանք ձայն էին տվել նաեւ «Համլետի կուսակցությանը»: Ինքը՝ Դալլաքյանը, գտնում էր, որ ինքն ու մյուս թեկնածուները ստացել են շատ ավելի մեծ թվով ձայներ, քան այդ ցույց է տվել ընտրատարածքային հանձնաժողովը: Ի դեպ, ոչ ոք նույնիսկ դատապարտելի չէր համարում եւ չէր էլ կասկածում, որ ընտրության արդյունքները կեղծվել են. «Դե, որ իշխանությունն է՝ պիտի կեղծի, էլի՝, կոմունիստները չէի՞ն անում», ահա՝ ընդհանուր հոգեբանությունն՝ իմ տպավորությամբ:

Երեւի սրանց, այստեղ մտածողների, ընտրական կարգի նշածս եւ այլ խախտումները տեսած եւ իրենց հիշողության մեջ ամուր պահած իր այս համերկրացիների հետ է շրջգործկոմի նախագահ պարոն Զարեհ Սարգսյանի հեռակա բանավեճը:

ԱՐԵՓԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ,
Կրասնոսելսկ-Երեւան

ԳՈՐԾՈՒՂՈՒՄ

Շրջգործկոմի նախագահի հեռակա բանավեճը ընդդիմադիրների հետ

Կրասնոսելսկի շրջգործկոմի նախագահ Զարեհ Սարգսյանին գտա հիանալի տրամադրության մեջ: Սիրով համաձայնեց հարցազրույց տալ, դայմանով, որ հրապարակելիս իր առածները չաղավաղեմ. «Իմ ասածն էլ ճշտորեն գրեմ, ուրիշներինն էլ, թող ամեն մեկն իր ասածն ասի, բազմակարծությունը դա է...»: Խոսացա, եւ ահա այժմ կատարում եմ խոսքս:

թյան հետ, համամասնական ընտրություններում: Բացի «Հանրաքեություն» բլոկից, մեկ ուրիշի մասին այնքան էլ շատ ինֆորմացիա չուներ, դրա համար էլ մյուսները գրեթե անուշադրության են արժանացել: Բավականին տեղեր է ստացել նաեւ «Շամիրամը», դա էլ ի հաշիվ այն բանի, որ նրանց քարոզչությունն ավելի լավ է կազմակերպվել: Նրանց նկարները, գովազդը կարողացել են տարածել բոլոր բնակավայրերում, նպատակ ունեն են ներկայացրել: Ասել, որ օրացանն աշխատել է՝ չէ՛, ես միանգամից նաեւ դրա մասին ասեմ...

Պարոն Սարգսյանի խոսքի նման շրջադարձն ինձ համար անսպասելի էր. նա կանխում էր իմ դեռ չտված հարցը, դեռ չեղած առարկությունը, եւ ես հարկ համարեցի նկատել.

- Ասում են՝ պարոն Սիրադեղյանը հանձնարարել է իր աշխատակիցներին, որ «տղջիկներին օգնեն»:

- Պարոն Սիրադեղյանն ասել է, թե չի ասել՝ չգիտեմ, մեր շրջանում նա չի ասել, չնայած եթե նա չի ասում, այլ նրա աշխատակիցներն են ասում, կարելի է ասել, որ հենց ի՛նքն է ասում: Իսկ ասելու հնարավորություն ո՞վ չի ունեցել, ինչո՞ւ պիտի պարոն Սիրադեղյանը չունենար: Հետո կարելի է մտածել նաեւ, որ եթե միլիցիա է, ասում է՝ այդ ասածի մեջ պարտադրանք կա: Բայց պարտադրանք չի եղել... Ընտրություններին բնակչության ակտիվությունը բավական մեծ էր: Ես «Ազգում» էլ կարդացի, հեգնանքով գրել էին, որ երեկոյան ժամը 20-ին մոտ ընտրողների 70 տոկոսն արդեն եկել էր: Փոխանակ ուրախանա՝ զարմանում են:

Կրկին առարկեցի պարոն Սարգսյանին.

- Ինչո՞ւ հեգնանքով. երեւանում էլ բնակչության ակտիվությունը բարձր էր:

- Չէ՛, հեգնանքո՛վ էր գրված, ես կարող եմ բերը ձեզ ներկայացնել: Այսինքն, անհավանական բան են համարում... Թե ի՞նչ եղանակով ենք այդ ակտիվությունը կարողացել նեռարկել՝ դրա մեջ էրեորեն հետաքրքրելի արարք գտնելը առնվազն նենգափոխել է նշանակում: Բնակչությանն ինչի՞ տեղ են դնում այն քաղաքական գործիչները, որոնք ասում են, որ իբր թե ուրիշ եղանակներով են մարդկանց ընտրության բերել: Դա չէ՛ր կարող լինել: Իսկ եթե այդպիսի բան հնարավոր լիներ, ապա դա մեր բոլորի՝ ցավը, բոլորի՝ հոգսը պիտի լինի, որ մեր ժողովրդին կարելի է էքելով տանել, իսկ ասելով՝ ո՛չ: Համենայն դեպս, ժողովուրդը հասկացել է, որ իր ընտրությամբ կարող է ինչ որ բանով օգնել մեր պետության կայացմանը, եւ փորձել է իր ակտիվությամբ, իր կողմնորոշմամբ իր նպաստը բերել դրան:

Շրջգործկոմի նախագահը դարձյալ «բանավիճում էր» ինձ առաջմ ան ծանոթ ու անհերեւույթ ընդդիմախոսի հետ, եւ ես, նույնիսկ գաղափար չունենալով, թե ո՞ւմ եւ ի՞նչ նկատի էր տոկոս հանելն իմաստ չունի, եփրեմյանը՝ 181, իսկ Թորոսյանը՝ 69: Շրջանում ունենք 12 հազար 87 ընտրող, ընտրություններին մասնակցել է նրանց 75 տոկոսը՝ 9100: Սահմանադրությանը կողմ են քվեարկել 84 տոկոսը, «Հանրաքեություն» բլոկն են նախընտրել 69 տոկոսը, «Շամիրամին» տվել են 11 տոկոս ձայն: Ռամկավարները հավաքել են 566 ձայն, որը 6 տոկոս է անում: Մյուսները հաս ավելի փոքր ձայներ են հավաքել. կոմունիստները՝ 298 ձայն, որ 3 տոկոս է անում, ԱԺՄ-ն 60 ձայն է ստացել, մյուսները՝ հասուկենս:

Այսպիսով, ընտրությունների ընթացքում մեր շրջանի ժողովուրդը կարողացավ հասկանալ, կողմնորոշվել եւ ճշմարիտը համարել Սահմանադրությանն «այո» ասելը. Տեր Հուսիկ Լազարյանին ընտրելը եւ «Հանրաքեություն» բլոկին նախընտրություն տալը, իր համար կարեւոր երկու գործոն հաշվի առնելով. Կրասնոսելսկը սահմանամերձ շրջան է, եւ անցած հինգ տարիները նկատել են տվել, որ ժողովրդի ճակատագիրն առաջին հերթին կախված է պետության հզորությունից, եւ ինքը պիտի աջակից լինի պետությանը, երկրորդ՝ մենք հնարավորություն ենք ունեցել համեմատելու պատերազմն ու խաղաղությունը, տեսնելու, որ խաղաղության պայմաններում կյանքը նկատելիորեն լավանում է, ուստի ժողովուրդն աջակից եղավ կառավարող կուսակցությանը...

Պարոն Զարեհ Սարգսյանը շատ հաճելի ու պատրաստակամ զրուցակից էր, մենք նրա հետ բազմաթիվ այլ թեմաներ էլ շոշափեցինք, որոնց կանդրադառնամ այլ հրապարակումներում, իսկ այժմ վերադառնամ շրջգործկոմի նախագահի անհերեւույթ ընդդիմախոսներին, որոնց այս զրույցի պահին դեռ չէի ճանաչում (զրույցը տեղի էր ունենում հուլիսի 7-ի կեսօրին, շրջան հասնելուցս անմիջապես հետո, նույնիսկ գիշերելու տեղիս հարցը դեռ չլուծած):

Ես հնարավորություն ունեցա հանդիպել ոչ միայն Ազգային ժողովի պատգամավորության պարտությունը կրած թեկնածուներ Համլետ Դալլաքյանի եւ Սվետլանա Թորոսյանի, այլեւ բազմաթիվ ու բազմաթիվ այլ ընտրողների, ամենաբարձրային գյուղացիների հետ: Լրագրողի իմ ձայնագրիչի ժապավենը պահում է նրանց դառնացած խոսքը, նրանց խոր դժգոհությունը: Բոլորը, բացառիորեն բոլորը, ո՛չ միայն պարտված թեկնածուները, այլեւ մյուս մարդիկ միաբերան պնդում էին, որ ընտրություններն անցել են օրենքի ամենաաղաղակող խախտումներով, նույն շրջգործկոմի նախագահ պարոն Զարեհ Սարգսյանի կողմից ցուցաբերվող անհերեւակայելի ճնշման պայմաններում: Մարդկանց մեծ մասին տվել են արդեն նախապես Տեր Հուսիկ Լազարյանի օգտին ջնջված բյուլետենները եւ պարտադրել են գցել քվեատուփը, նույնը՝ հանրաքվեի բերթիկները: Շատ շատերի հետ քվեարկության գաղտնի խցիկ են մտել հատուկ «օգնելու» համար «նախապատրաստված» մարդիկ, որոնք «չկողմնորոշվողներին» ու բյուլետենները «գլուխ չհանողներին» «օգնել» են խիստ կողմնակալ կերպով: Սակայն ամենից ավելի վրդովեցուցիչը բոլորն էլ համարում էին այն, որ հատուկ ավտոբուսներով ամենազգից ընտրական տեղամաս են բերել սահմանապահ զնդի զինվորներին, նրանց տվել նույն կերպ ջնջված բյուլետենները, դրել կեղծ ստորագրություններ եւ սիրել են... «քվեարկել»: Հրամանատարության ծեռին կույր գործիք լինելուց հրաժարված երկու զինվորի դաժանորեն ծեծել են, միեւնույն դասակը 4-5 անգամ տարել բերել են, իբրեւ սրանք էլ ուրիշ զինվորներ են, եւ այս կերպ քվեատուփերն են լցվել նաեւ ա՛յն մարդկանց բյուլետենները, ովքեր տվյալ օրը զորամասում չեն եղել, ինչը հետեւությամբ կարելի է պարզել, եթե, իհարկե, որեւէ պետական պաշտոնական մարմին այդքան ազնվություն ունենա եւ այդպիսի շահագրգռություն հանդես բերի:

Ինձ համար հատկապես անհաճո էր լսել, թե ինչպես են մարդկանց սխալ բեկել՝ սպառնալով զրկել հումանիտար օգնությունից, եթե «Հանրաքեություն» բլոկին ու Տեր Հուսիկին ձայն չտան: Տիկին Սվետլանա Թորոսյանը, շրջգործկոմի ներկայիս նախագահի երբենի տեղակալը, նշում էր. «Որ պիտի ընտրության արդյունքները կեղծեին՝ չէինք կասկածում, բայց որ անբարոյականությունն այդքան մեծ չափերի պիտի հասնի՝ չէինք պատկերացնում: Միայն իմ հայրենի գյուղում ես 250 արյունակից հարազատ ունեմ, որոնք ինձ են ձայն տվել, ինչպե՞ս կարող էի ես ողջ շրջանում ընդամենը 69 ձայն ստանալ...»:

- Չե՞ք բողոքելու, հարցրի տիկին Սվետային:

- Ո՞ւմ բողոքեմ, հարցիս հարցով պատասխանեց տիկին Թորոսյանը, հանրաքեության նախագահի՞ն: Բայց չէ՞ որ նախագահն է օրենքը ոտնահարողների տերն ու պաշտպանը...

Հաջորդ երկու օրերի իմ շատ զրուցակիցներ հաստատում էին գործկոմի նախագահի ասածների միայն մեկ կետը. ընդդիմությունն այս շրջանում գրեթե ոչ մի աշխատանք չէր կատարել: Բառացիորեն տեղեկատվական սովի մեջ գտնվող մարդիկ իսկապես չէին կարող անհրաժեշտ պատկերացում ունենալ հանրաքեությունում գործող մյուս քաղաքական կուսակցությունների մասին: Բայց նրանք հավատարիմ պատկերացնում չունեին նաեւ «Շամիրամի» մասին, որի օգտին, իբր, «տվել» էին 11 տոկոս ձայն: Իսկ Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցությունը իր հավաքած ձայներով մեծապես պարտական էր իր ներկայացուցիչ Համլետ Դալլաքյանին: Ինչպես կարողացա հասկանալ՝ շրջանում Համլետ Դալլաքյանը մեծ հեղինակություն ուներ, իսկ արձվաբեցիները նրան ուղղակի սիրում էին, եւ ձայն տալով Համլետ Դալլաքյանին, նրանք ձայն էին տվել նաեւ «Համլետի կուսակցությանը»: Ինքը՝ Դալլաքյանը, գտնում էր, որ ինքն ու մյուս թեկնածուները ստացել են շատ ավելի մեծ թվով ձայներ, քան այդ ցույց է տվել ընտրատարածքային հանձնաժողովը: Ի դեպ, ոչ ոք նույնիսկ դատապարտելի չէր համարում եւ չէր էլ կասկածում, որ ընտրության արդյունքները կեղծվել են. «Դե, որ իշխանությունն է՝ պիտի կեղծի, էլի՝, կոմունիստները չէի՞ն անում», ահա՝ ընդհանուր հոգեբանությունն՝ իմ տպավորությամբ:

Երեւի սրանց, այստեղ մտածողների, ընտրական կարգի նշածս եւ այլ խախտումները տեսած եւ իրենց հիշողության մեջ ամուր պահած իր այս համերկրացիների հետ է շրջգործկոմի նախագահ պարոն Զարեհ Սարգսյանի հեռակա բանավեճը:

ԱՐԵՓԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ,
Կրասնոսելսկ-Երեւան

ՕՏԱՐ ՍԱՍՈՒԼ

«Գլոբ էնդ Մեյլ»

«Ընտրությունները կարելի է համարել ազատ, բայց ոչ արդար»

Ամերիկայում լույս տեսնող «Գլոբ էնդ Մեյլ» թերթն իր հուլիսի 7-ի համարի միջազգային լուրերի բաժնում անդրադառնալով Հայաստանում տեղի ունեցած ընտրություններին եւ հանրաքվեին, գրում է, որ նախնական տվյալներով իշխող կուսակցությունը հաղթանակի է գնում, բայց ըստ «արտասահմանցի դիտորդների եւ դիվանագետների, կառավարությունն ամեն ինչ արել է անհնարին դարձնելու ընդդիմության հաղթանակը»:

«Խորհրդային Միությանն փլուզման առաջին օրերի դյուրալիզմի եւ ազատության ջահակիրը հանդիսացող Հայաստանը դարձել է ավելի ու ավելի ամբողջատիրական», նշում է թերթն ավելացնելով, որ շատ ընդդիմադիր կուսակցությունների գործունեությունն արգելվել էր, մի քանի թերթեր էին փակվել թիրախ դառնալով սպառնալիքների ու ահաբեկչության: Բացի Դաշնակցությունն կուսակցությունից, 9 ուրիշ կուսակցություններ, այդ թվում նաեւ գլխավոր ընդդիմադիր խմբակցություններ, հնարավորություն չէին ունեցել նույնիսկ արձանագրվելու ընտրություններին:

«Հավասար հնարավորություններ չէին ստեղծվել», ասում է դիվանագետներից մեկը: «Ընդդիմությունը շատ քիչ ռեսուրսներ ուներ: Հակառակ ընդունված ուրանման, կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անձնակազմը կառավարամետ լինելով, մերժում էր շատերին»:

Այնուհետեւ անդրադառնալով Սահմանադրության հանրաքվեին, թերթը գրում է, որ չորս տարի առաջ իշխանության գլուխ անցած նախագահ Տեր-Պետրոսյանը դրանով վարձում է էլ ավելի ուժեղացնել իր դիրքերը: Նոր Սահմանադրությամբ նրան իրավունք է վերադարձվում ստելու խորհրդարանը եւ նշանակելու դատավորներին ու շրջանային դեկավարներին:

«Ընտրությունների ընթացքն ընդհանուր առմամբ ազատ լինելով հանդերձ, որոշ շրջաններում այնման էր անկազմակերպ ու քաոսային, որ ընտրությունների ավարտը հետաձգվեց 2 ժամով»: Եվրախորհրդի կողմից ուղարկված դիտորդների մի խումբ նույնպես արձանագրել է, որ թեկնածուների գրանցման ընթացքն այնման էր խճճված, որ շատերը հնարավորություն չունեցան օգտվելու դրանից:

«Միջազգային հասկացությամբ ընտրությունները ընդհանուր առմամբ կարելի է համարել ազատ, բայց ոչ արդար», նշել են Անվտանգության եւ համագործակցության կազմակերպության դիտորդներն իրենց արձանագրության մեջ, գրում է «Գլոբ էնդ Մեյլ» թերթի թղթակից Ջեֆֆի Յոնկը, եզրափակելով իր հոդվածը:

«Լոս Անջելես Թայմզ»

«Հայաստանը կառավարողները վիճարկելի ընտրություններում գլխավորում են արդյունքները»

Ամերիկյան «Լոս Անջելես Թայմզ» թերթը, նույնպես անդրադառնալով հուլիսի 5-ի ընտրություններին իր հուլիսի 7-ի համարում գրում է, որ միջազգային դիտորդների համաձայն դրանք «արդարացի» չէին:

Եվրոդայի անվտանգության եւ համագործակցության կազմակերպության կողմից ուղարկված դիտորդներ նշել են, որ «ընտրություններն անցան հարք, առանց միջադեպերի», սակայն նրանք դժգոհություն են արտահայտել ընտրությունների վաս կազմակերպվածության, ընդդիմության նկատմամբ ցուցաբերված վերաբերմունքի եւ միակողմանի ինֆորմացիայի տարածման վերաբերյալ:

Մի քանի ընտրատարածքներում օրինախախտումներ են արձանագրվել, գրում է թերթը, առանձնացնելով հատկապես մի ընտրամասում դիտորդներից մեկի կողմից նկատված «քվեաթերթիկների մի խոշոր խումբի դուրս հանումը քվեատփից»: «Դրանք կարծես պատճենահանման մեքենայից դուրս եկած լինեին: Ծալված չէին, ինչպես մյուս թերթիկները, եւ գրված էին միեւնույն ձեռագրով», նշում է դիտորդը, ավելացնելով, որ ինքը աչի անց կացնելով թերթիկները, դարձել է, որ բարի մեջ էլ ջնջված են եղել բոլոր կուսակցությունների անունները, բացի ՀՀՇ-ից, որը կառավարող իշխանության կուսակցությունն է:

Միջազգային դիտորդները նույնպես նշել են, որ քվեարկության օրը մի շարք ընտրական տեղամասերում Սահմանադրությանը կողմ քվեարկելու կոչեր են փակցված եղել պատերին:

Համենայնդեպս, դիտորդներից մեկը զգուշացրեց, որ թե կառավարությունը եւ թե ընդդիմությունը օրինախախտումներ արեցին: «Ընդդիմադիր կուսակցություններն էլ բարի պտուղներ չեն», ասաց նա:

ԵԱՀԿ-ի ներկայացրած զեկուցագրում, ըստ թերթի հոդվածագրի, եղել են նաեւ մեծ քանակությամբ մեղադրական խոսքեր ոչ կառավարական թեկնածուներին անհավասար պայմաններում գրանցելու վերաբերյալ: Նրանցից շատերին կամ անօրինական ձեւով մերժել են, կամ ստիպել վերջին ոռդեին հրաժարվել ընտրություններին մասնակցելուց:

«ԳԼՈԲՈՒՍ» ՍՊԸ-Ն ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ Է
XEROX PAPER
ՖԻՆՆԱԿԱՆ
թուղթ
լազերային տպիչների եւ պատճենահան սարքերի համար
(սպիտակ, A4 ֆորմատի, ունի
RANK XEROX ֆիրմայի վկայագիր)
Հեռախոս՝ 56-11-44

«ՍԻԼՈՐԴ» ՍՊԸ-Ն ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ Է
① Շինարարական օբյեկտների արժեքի կոմպյուտերային հաշվարկ դրամով եւ ցանկացած տարադրամով:
② Շինարարական օբյեկտների համար անհրաժեշտ բոլոր տեսակի շինանյութերի, վառելանյութերի եւ կոնստրուկցիաների կոմպյուտերային հաշվարկ:
③ Շինանյութերի լայն ընտրություն, գները՝ շուկայականից ցածր:
④ Կատարում է ցանկացած քանակության շինանյութերի գնում:
Երեւան 10, Հանրապետության հրպ., Միությունների տուն, 2-րդ հարկ 21 սենյակ: Հեռախոս՝ 56 53 20

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

հրատարակ

ՄՈՍԿՎԱ

Ատոմակայանը բարձրացնում է Հայաստանի կարգավիճակը

Տակավին մի քանի տարի առաջ Հայաստանի ատոմակայանի վերագործարկման մասին որևէ խոսակցություն բուն զայրույթ ու վրդովմունք էր առաջացնում, իսկ նույնիսկ զգուշորեն նման հարց առաջադրող ամեն ոք որակվում էր լուսավոր դեղքում որպես ազգի դավաճան: Այսօր Հայաստանից հեռանալով իմ բոլոր ծանոթներ, նկատի ունենալով իմ զրույցներ ատոմային Աներգետիկայի ապագայի ոչ մի ընկալ մասնագետների հետ, առաջին հերթին հետաքրքրվում են՝ ի՞նչ տեղեկություն ունեմ, ե՞րբ են ատոմակայանը գործի դրվում, կոստրեցիմ առանց լույսի ու ջերմության: Հայ ժողովրդի երևակա ոլորտում բնականին հիմա դարձել է նրա գոյատևման, միայն մնում ասենք, միակ զրավականը: Ավա՜ղ, մենք սովորում ենք ոչ թե ուրիշների, այլ սեփական սխալներից: Ինչու ես դարձյալ զրուցակից եմ ընտրում Հայաստանի Գաղութության ատոմային Աներգիայի նախարարության ատոմային Էլեկտրակայանների շահագործման ինստիտուտի տնօրեն, տեխնիկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր Արմեն Աբրահամի: Նրա սկզբունքային դիրքորոշման համար, որն ավելորդ չեմ համարում կրկին հիշեցնել, Հայաստանը չունի նավթ, գազ, ածուխ, Աներգիայի որևէ մի բաս էական այլ աղբյուր ու ենթարկվում է տնտեսական շրջափակումների: Ատոմը Աներգիայի անկախ աղբյուր է (հոմանք տնտեսական աշխատանքի համար կարելի է տեղ հատկել օդով), ստացվող էլեկտրականությունը ամենաէժանն է, Էկոլոգիապես՝ ամենամաքուրը: Իր բոլոր ընդդիմախոսներին ես նույն կոնկրետ հարցն է տալիս՝ գոյ տվեք Աներգիայի այլընտրական մի աղբյուր, որն ընդունակ լինի վերակենդանացնել հանրապետության Էկոնոմիկան, և ես հրաժարվում եմ իմ հայրենակիցներից: Առայսօր պատասխաններ ոչ թե գործնական են, այլ զգայական: Պրոֆ. Աբրահամի հետ զրույցնախորդել Լիսի հանդիպել Երևան գործուղելուց հետո: Բայց ստացվեց այնպես, որ ես Մոսկվայից տեմիջատես մեկնեց Վիեննա ՄԱԳԱՏԷ-ի, որի առաջատար փորձագետներից է ինքը:

դահանցները բավարարված էին: Եվ այս հենքի վրա ինձ դասընթաց դասընթաց մի հանգամանք: Այդ օրերին ՄԱԳԱՏԷ-ում մեծ աղմուկ էր բարձրացել ես «հակամենամարտ» (pas էության հակահայկական) քաղաքություն էր մղում Վիեննայի միջազգային կազմակերպություններում Թուրքիայի ներկայացուցիչը: Ընդամենը Հայաստանի ԱԷԿ-ի վերաբացման վտանգավորության թեզը նա ամրագրել էր ձեռքին որպես զենք ու հանդիպ առաջադրյալ ունենալով Հայաստանի խորհրդարանի Էկոլոգիայի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Սամվել Շահինյանի դեմքերեսական դիմումը ՄԱԳԱՏԷ-ին: Այդ նամակում ի լու աշխարհի հայտարարվում էր, որ հայկական ատոմակայանը մեծ վտանգ է ներկայացնում ինչպես բուն Հայաստանի, այնպես էլ հարևանների համար: Թուրք դիվանագետ, հայ «կոնաչենի» հետ դաշինք կազմած, ՄԱԳԱՏԷ-ի ղեկավարությունից պահանջում էր ճնշակել այդ հարցը և բարձրացնել ամենակարևոր վիճակ:

– **Ինչու ես զարմանում, պրոֆեսոր: Նույն երգն է, փոխարինը կոնկրետ ու, ամենակարևորը, ոնպ ոչինչ չառաջարկելով: Մակվայի հայ համայնքի հավաքներից մեկում կրույր ունեցավ մի հայ դասգամավոր, որը, նշավակելով ատոմակայանը, բոլորին լայնորեն իրազեկ դարձրեց, որ խորամանկ Աբեմոսը միայն մի նպատակ է հետապնդում գիտաիրձեր անցկացնել Մեծամորում: Ներկաների ոչն հարցին, թե այդ դեղքում ինչպես լուծել աղեսպի Էներգետիկ սովի խնդիրը, նա իմաստունի տեսքով դասավանեց կարդալ նոր ատոմակայան: Գուցե, պրոֆեսոր, հանճարեղ մտքերն իրոք միշտ էլ դարձ են, դրանով իսկ ոչ այնքան մաշելի հասարակ մահկանացուներին:**

– Հայաստանի դաշնանեներում նոր ատոմակայան կարելի է կառուցել, ամենալավատեսական հաշվումներով 8-10 տարում, դրա վրա ծախսելով 2-3 միլիարդ դոլար: Եթե նման դասգամավորներ դասրաս են ֆինանսավորել...

– **Ավելի լավ կլինի դասգամավորները մտածեն Սեանը փրկելու** ռուսական կողմերը, այնպես էլ ՄԱԳԱՏԷ-ն, որիշ միջազգային ու ազգային կազմակերպություններ: Առավելագույնս հաշվի են առնված Չեռնոբիլի և երկրաշարժի դասերը:

– **Ատոմակայանի բույլ տեղը համարում են հերմետիկ դասգանական բաղանքի բացակայությունը:**

– Դա իրոք բերություն է, բայց այն չի կարելի աղեսպի համարել: Բանն այն է, որ առաջին սերնդի ատոմակայանները կառուցված են անվտանգության մեծ դասաշրջանով, հանգի չունենի վերահիշյալ բաղանքը: Չեռնոբիլի վրայից հետո դրանց համար ճարվեցին տեխնիկական և կազմակերպական բնույթի մի շարք միջոցառումներ, որոնք կոչված էին փոխհատուցելու այդ բացը: Այդ նորույթներ բազմաթիվ են նաև Հայաստանի ԱԷԿ-ում:

– **Տեխնիկական առումով որևէ հետաքրքրություն ներկայացնո՞ւմ էր այն հանգամանքը, որ կայանը վերագործարկվում էր 6-ամյա ընդմիջումից հետո անհասկանալի երևույթ ատոմային Աներգետիկայի ապագայում:**

– Անշուշտ առկա էր որոշ դրդոնող հետաքրքրություն: Օրյեկտը չի գործել երկար ժամանակ, և անհրաժեշտություն էր առաջանում դարձել ու հետազոտել այնտեղ տեղի ունեցած փոփոխությունները: Էական խանգարումներ չնկատվեցին, ինչը կրկին **վկայում** է կայանի հասապի մակարդակը: Իսկ այն խոսակցությունները, թե հայերը իբր բալանել են ի Ռեց ատոմակայանը, դատարկաբանություններ են:

– **Կայանը գերազանցապես վերականգնեցին Ռուսաստանի և Հայաստանի մասնագետները: Ինչ գնահատական կտայիք նրանց աշխատանքին:**

– **Շատ բարձր:** Ես դասրաս եմ ներկայացնելու մարդկանց մի մեծ **ցուցակ, որոնք** հսկայական ծառայություն **ունեն** վերականգնման աշխատանքներում: Ռուսական կողմից հասուկ կազմեցայի նշել ՌԴ ատոմային Էներգիայի նախարարի առաջին տեղակալ Լեև Ռյաբևին և «Ռոսէներգոատոմ» կոնցեռնի փոխնախագահ Բորիս Անտոնովին: Այս մարդիկ ամենայն խղճով էին կատարում այն ամենը, ինչը վերաբերում էր Հայաստանի ԱԷԿ-ին:

Հայկական կողմից անհրաժեշտ է հանրապետության վարչապետ Վիգեն Չիտեչյանի և ատոմակայանի տնօրեն Սարեն Ազատյանի ստվանդը: Չիտեչյանին ես այսօր հանդարում եմ մեր ատոմաբերի բանի մաց մասնագետ: Սկսելով վերականգնման աշխատանքներ, նա ձեռնամուխ եղավ իր համար նոր գործի: Նախանձելի համառությամբ ու աշխատունակությամբ նա ոչ միայն լուծում էր ամենազանազան մասնագիտային կազմակերպական հարցեր, այլև բաս ամենայնի խոսում էր մասնագիտական շաս խնդիրների մեջ:

– **Պարզ է, լավ կլանից չէ, որ հայերս վերականգնում ենք ատոմակայանը: Ասացեք, խնդրեմ, ինչը կատանգնեցնի Հայաստանի կառավարության գործողությունները:**

– Երկու սկզբունքային գիծ: Միանգամայն արդարացվեց կայանի վերականգնման հարցում բաց հաշվականություն վարելը: Այսինքն հենց սկզբից օբյեկտ ներկայացվեց մասնագետների քննությունը, խնդրեմ, ով ուզում է, որտեղից ուզում է, երբ ուզում է բաց գա, իր աչքով տեսնի, ստուգաստիի, զննի, տեղի, իր կարծիքը հայտնի, երբ ուզում է օգնի, խորհուրդ տա և այլն: Երբ կայանը վերածվեր գաղտնի օբյեկտի, արդա անառարկելի ասկրանեներ անխուսափելի կլինեին:

Եվ երկրորդ: Չնայած ստեղծված աղեսպի Էներգետիկ կացությանը, հարկաստ ոչինչ չարվեց: Ամեն ինչ ձեռք էր բերվում քայլ առ քայլ, մանրագնին ստուգելով ամեն մի դեսպ, հանգույց, համակարգ: Նույնիսկ գործարկման գործընթացը խրախուսվում է մի քանի վայրկ 2-3 ամիս ժամկետով: Յուրաքանչյուր վարձանությունն ֆիզիկական, ջերմահիդրավլիկ, էլեկտրական և այլն, սկսվում է նվազագույն վերահսկելի մակարդակով, հետո այդ մակարդակը կամաց կամաց բարձրացնում են և հետևում ամբողջ կայանի մասնաբով վերացնելով նկատված նվազագույն իսկ խանգարումներ:

– **Հարգելի պրոֆեսոր, ատոմակայանի առկայությունը բարձրացնո՞ւմ է Հայաստան պետության կարգավիճակը:**

– Անշուշտ: Հայիֆոսում, օրինակ, աշխարհը կառավարող արտերկրյուղների ղեկավարները որոշում ընդունեցին եկող տարի խորհրդակցության հրավիրել միջուկային անվտանգության հարցերի շուրջ: ԱՊՀ երկրներից Հայաստանն էլ է հրավիրվում մասնակցելու այդ միջոցառմանը՝ որպես ատոմակայան տնօրինող պետություն: Սա գերասարավոր տեխնոլոգիա է, որը ձգում բարձրացնում է հարակից շաս ճյուղեր:

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ,

Մոսկվա

ԴԱՏԱՐԱՆ

Փաստաբանության հեղինակության բաղադրիչները եւ իրավական բարեփոխումները

Մեղադրանքի և պաշտպանության ինստիտուտները գործում են աշխարհի բոլոր պետություններում: Եվ մեղադրողը, և՛ փաստաբանը պաշտպանում են. մեկը պաշտպանում է պետական մեղադրանքը, մյուսը՝ մեղադրվողի օրինական շահերը:

Հետաքրքիրն այն է, որ դատավարական հակառակորդների եզրակացությունները բխում են նույն աղբյուրներից, բայց դատաքննչական պրակտիկայում շատ հիշ դեպքերում է, որ հանդիպում են իրար: Որոշիչն դրանցից յուրաքանչյուրն ունի իր առաջադրման տրամաբանական փաստարկներից բխող բացատրությունը՝ մեղադրելու կամ պաշտպանելու հիմքում դնելով կատարված հանցավոր դեպքի իրավաբանական գնահատությունը:

Փաստաբանության ինստիտուտը կամավոր հիմունքներով ստեղծված, ինքնակառավարվող միավորում է, որի կոչ գիտի անդամների աշխատանքային ու դեցությունը արդարադատությունն ու քաղաքացու շահերն են: Կոլեգիայի նախագահությունը յուրաքանչյուր նոր ընդունվող փաստաբանի համար սահմանում է 6 ամսյա փորձնական աշխատանքային ստաժավորում, որից հետո նա ընդունվում է հանձնաժողովային քննությամբ:

Կոլեգիայի անդամները ենթարկվում են ատեստավորման արդարադատության նախարարության որակավորման հանձնաժողովի կողմից և ստանում որակավորում և աշխատելու թույլտվություն: Փաստաբանների կոլեգիան համավելով Հայաստանի արդարադատության իրականացման հիմնական մի օղակը, որպես պրոֆեսիոնալ պաշտպանության նորագույն գործունեություն իրականացնող, իր գրագետ և վճռական պայքարով հիմնականում ուղղված է դատաքննչական սխալներն արմատախիլ անելուն: Փաստաբանը ստանձնելով ձեր բարդագույն պաշտպանությունը, պետք է օբյեկտիվ ստանձնված եղանակներով և մասնագիտական բարձր մակարդակով կատարի հանձնարարությունները, իրագործի պաշտպանության դատական իրավունքները, նպաստի արդարադատության ժողովրդավարական կարգերի և անհրաժեշտ պայմանի հաջող իրականացմանը՝ ընդդեմ ընդհանուր հանցագործության և դատաքննչական սխալների: Պրոֆեսիոնալ պաշտպանը կարողանում է դատական յուրաքանչյուր գործի մեջ գտնել պաշտպանությունը վարելու համապատասխան եղանակ՝ ելնելով մարդու իրավունքների հանրընդհանուր դեկլարացիայի 11-րդ հոդվածի անմեղության որեզումպցիայի սկզբունքային պահանջներից:

Այսօր աշխարհի մասնաբով են դարձրվում մարդու իրավունքը, ընդունվում համաժողովային օրենքներ՝ անձնական ազատության, հանցագործությունների կատարման, հանցագործներին դատապարտելու և դատական պաշտպանության իրավական ծառայության մասին:

1966 թ. դեկտեմբերի 16-ին ՍՍԿՄ գլխավոր ասամբլեան ընդունեց «Քաղաքացիական և քաղաքական իրավունքների դաշնագիրը», որն ուժի մեջ է մտել և գործում է 1973 թ-ից: 1991 թ. սկզբին ՀՀ խորհրդարանն ընդունեց որոշում այդ դաշնագրին միանալու մասին, հայտարարելով, որ Հայաստանի Հանրապետությունը այսուհետև իր յուրաքանչյուր օրենսդրական քայլով չի խախտի խաղաղ բնակչության իրավունքը և արժանապատվությունը: Այս դաշնագրի 9-ից 14 հոդվածները վերաբերում են մարդուն ձերբակալելու, մեղադրելու և դատապարտելու կանոններին: 1990 թ. օգոստոսին ՍՍԿՄ 8-րդ կոնգրեսը Նյու Յորքում ընդունեց «Հիմնական դերքեր փաստաբանության դերի մասին» փաստաթուղթը, որը բխում է վերը նշված դաշնագրից և պարտադիր է դաշնագրին միացած 50-ից ավելի պետությունների, այդ թվում նաև ՀՀ-ի համար: Փաստաբանների դերի մասին հիմնական դրույթների այս փաստաթուղթն ընդունվել է ելնելով աշխարհի ժողովուրդների հավասարության սկզբունքներից և մարդու իրավունքի հարգման ոգուց: 7-րդ հոդվածում նշված է, որ յուրաքանչյուր պետություն պետք է ապահովի հրեական հանցագործության կասեցման կասկածով ձերբակալված, կալանավորված կամ բանտարկված մարդու (մեղադրված կամ չմեղադրված), խնդրանքը՝ 48 ժամից ոչ ուշ ժամկետում տեսակցելու փաստաբանի հետ:

16-րդ հոդվածի համաձայն՝ պետությունը պետք է (պարտավոր է) փաստաբանին ապահովել.

ա/ իրագործելու իր բոլոր պրոֆեսիոնալ պարտականությունները առանց վախի, առանց արգելքի, առանց անհանգստացնող անտեղի միջամտությունների.

բ/ հնարավորություն ազատ ուղևորվելու և խորհրդակցելու պաշտպանյալի հետ ինչպես իր երկրում, այնպես էլ արտասահմանում,

գ/ ... պահպանել բոլոր նորմերի և բիրկայի պահանջներին համապատասխանող կանոնները:

17-րդ հոդվածի համաձայն, երբ փաստաբանի անվտանգությունը գտնվում է սպառնալիքի տակ իր մասնագիտական պարտականությունների կատարման կապակցությամբ նրան պետք է պաշտպանի պետությունը:

18-րդ հոդվածն արգելում է փաստաբանին նույնացնել նրա պաշտպանյալի հետ: Նշվում են նաև այլ երաշխիքներ: 12-րդ հոդվածը ազդարարում է, որ փաստաբանը պարտավոր է մշտապես ոչսի պահել իր մասնագիտական ինստիտուտի պատիվն ու արժանապատվությունը՝ որպես արդարադատության գործունեության կարևոր մասնակցի:

Եվ այս օրինապահության միջազգային պահանջների իրականացմանը մասնակից է դարձել (միացել) նաև Հայաստանը: Դրանից հետո անցել է 5 տարի, բայց ընդունվել են այդ պահանջներին հակասող և փաստաբանության հետևաբար նաև արդարադատության իրականացման վիճակը էլ ավելի վատթարացնող օրենքներ և որոշումներ: Այս թվում, 1. 1992 թ. նոյեմբերի 2-ին որոշվեց ժողովրդական դատավորների լիազորությունների ժամկետները երկարաձգել մինչև 1993 թ. մարտի 10-ը: Սահմանված ժամկետը վաղուց անցել է, և չընտրված «դատավորները» շարունակում են աշխատել, որի պատճառով անել է կամայականությունը:

2. 1991 թ. հունիսի 10-ի որոշմամբ ժողովրդական դատավորների «բարեհաջող տեղերում ընտրություններ կատարելու մասին» ձևական որոշմամբ նշանակվեցին 20 դատավորներ, որոնք ոչ թե ընտրվել են, ինչպես նշվել է որոշման մեջ, այլ նշանակվել են: Այս որոշմամբ բացահայտորեն դատարանները հեղինակազրկվեցին և խզեցին կապը ժողովրդի հետ, ուստի արագ կերպով իջավ արդարադատության վարկը:

3. ժողովրդական դատարանի դերը բացահայտ չհաստատվեց 1994 թ. հուլիսի 1-ի օրենքով, որով թույլատրվեց դատավորին միանձնյա քննելու քաղաքացիական և հրեական գործերը, բացառությամբ քր. օր-ի 49-րդ հոդվածում թվարկված հանցագործությունների վերաբերյալ գործերի, որոնք նախատեսում են մահապատիժ: Սա ևս դեմոկրատիային հարվածելու փորձ էր:

4. Գլխավոր դատախազի 1995 թ. մարտի 13-ի շրջաբերական նամակը, որը ուղարկվել է ինչական մարմիններին ի դեկավարություն իբրև օրենքի, սահմանում է դեկավարվել քր. դատ. օր. 42-47 հոդվածներով: Պետք է ասել, որ այդ շրջաբերականը կարծիք է, մեկնաբանություն և ոչ թե օրենք: Իսկ այն պատճառաբանությունը, թե 1990 թ. փոփոխությունները չեղյալ է ընդունել, այլ դեկավարվել հին օրենսգրքով, առանց նույն տրամաբանությամբ հետևում է, որ հին օրենսգիրքը ևս Հայաստանինը չէ, որով ևս չեղյալ է դեկավարվել: Հարց է առաջանում, իսկ ինչո՞վ դեկավարվել՝ փաստաբանի մասնակցության հարցը կարգավորելու համար: ՀՀ-ն ունի գերագույն դատարանի որոշումի 1991 թ. նոյեմբերի 28-ի որոշումը, որով էլ պետք է դեկավարվել: Եթե իրոք կա չիարձեր գերագույն դատարան, ապա պետք է հսկողության կարգով բեկանել բոլոր այս քր. գործերի դատավճիռները, որոնցով չեն մասնակցել փաստաբանները կասկածյալին հարցաքննելու, ձերբակալելու, մեղադրանք առաջադրելու և կալանավորելու պահից: Կարոս են հրեական և քաղաքացիական նոր օրենսգրքերի: Եթե անհրաժեշտ չի բույլատրվում փաստաբանին մասնակցել հրեական գործի նախաքննության բոլոր փուլերին, ապա, ցի ցերունյան բառերով ասած, նշանակում է խախտել վտանգավոր այն հանցագործների անպատժելիությունը, որոնց փոխարեն պետք է մեղադրվեն անմեղները: Այսօր փորձում են լոցնել փաստաբաններին... Ահաբեկում են... Իսկ դա նշանակում է՝ մարել ժողովրդավարության վերջին կայծերը: Ինչ հոսում պետությունն ինքն էր վարում ամենահայեցի փաստաբանին՝ ամենասարսափելի հանցագործին պաշտպանելու համար, որը դավաճանել էր պետությանը:

Ո՞ւր է իրավական բարեփոխությունը, օրենքը և այն կիրառողը:

ԳԵՐԱՍԻՄ ԳԵՐԱՍԻՄՅԱՆ,

Փաստաբան

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

ՏԵՍԱԼ

Թ. Չիլլերը Ուզբեկստանում եւ Ադրբեջանում

Թուրքական հեռուստատեսությունը հաղորդում է, որ Ուզբեկսան եւ Ադրբեջան կատարած պաշտոնական այցի շրջանակներում շարունակվում են վարչապետ Թանսու Չիլլերի հանդիպումները: Այցի երկրորդ օրը, հուլիսի 10-ին, Չիլլերին ընդունեց Ուզբեկստանի նախագահ Իսլամ Քարիմովը: Քննարկվեցին երկկողմ հարաբերությունների, քաղաքական ու տնտեսական հարաբերությունների ամրապնդման, փոխադարձ առեւտրի, Ուզբեկստանում կատարվելիք ներդրումների եւ մի շարք այլ խնդիրներ: Հանդիպումն անցավ շատ ջերմ ու բարեկամական մթնոլորտում: Այնուհետեւ տեղի ունեցան պատվիրակությունների մակարդակով բանակցություններ: Ստորագրվեցին մի շարք միջպետական համաձայնագրեր: Այնուհետեւ Չիլլերը հանդիպում ունեցավ Տաշքենդի համալսարանի պրոֆեսորադասախոսական կազմի եւ ուսանողության հետ: Այստեղ Չիլլերին շնորհվեց պատվավոր դոկտորի գիտական աստիճան: Առաջ վարչապետը պատասխանեց ներկաներին հետաքրքրող բազմաթիվ հարցերի: Շոշափվեցին կրթության բնագավառում համագործակցելու հետ կապված խնդիրները:

Այնուհետեւ Չիլլերը մասնակցեց Տաշքենդի պողոտաներից մեկը Աբաբուրի անունով կոչելու հանդիսավոր արարողությանը: Հանդիսությանը ներկա էին նախագահ Քարիմովը եւ բարձրաստիճան այլ անձիք:

Նույն օրը Չիլլերը Տաշքենդից ժամանեց Ադրբեջանի մայրաքաղաք Բաքու: Օդանավակայանում հանդիսավոր պայմաններում Չիլլերին դիմավորեց նախագահ Հեյդար Ալիեւը: Կարճաժամանակ հանգստից հետո տեղի ունեցավ պաշտոնական ընդունելություն: Ընթրելության ընթացքում բարձր գնահատելով Ադրբեջանի քաղաքական ու տնտեսական զարգացման եւ հանրապետության միջազգային հեղինակության բարձրացման գործում Թուրքիայի կողմից ծեռնարկված քայլերը, Ալիեւն ասաց. «Ես վստահ եմ, որ եղբայր Թուրքիայի աջակցությամբ մենք կհաղթահարենք հանրապետությունում առկա բոլոր դժվարությունները: Կեցցե եղբայր Թուրքիան»: Անդրադառնալով Ադրբեջան-Հայաստան հարաբերություններին, Ալիեւն ասաց. «Հակառակ ԵԱՀԿ-ի եւ միջազգային մյուս հեղինակավոր կազմակերպությունների հորդորների, Հայաստանը դեռեւս չի ազատում ազատել Ադրբեջանի գրավյալ տարածքները: Շուրջ 1 միլիոն ադրբեջանցիներ, լքելով իրենց հայրենի օջախները, դարձել են փախստականներ, մի հանգամանք, որն անասելի վնասներ է պատճառում հանրապետությանը»:

Չիլլերն իր ելույթում անդրադառնալով տարածաշրջանում խաղաղության ու անվտանգության ապահովման խնդիրներին, հույս հայտնեց, որ հայ-ադրբեջանական հակամարտությունը կլուծվի ԵԱՀԿ-ի Մինսկի խմբի շրջանակներում խաղաղ բանակցությունների միջոցով: Այնուհետեւ սկսվեցին պատվիրակությունների մակարդակով հանդիպումները: Քննարկվեցին երկկողմ հարաբերությունների ամրապնդման, կասպիական նավթի արդյունահանման ու Թուրքիայի տարածքով Սիջեւերկրականի ափերը հասցնելու, Ադրբեջանում ներդրումներ կատարելու եւ տարածաշրջանային ու միջազգային հետաքրքրություն ներկայացնող բազմաթիվ խնդիրներ: Հանդիպումները շարունակվում են:

ԳԵՎՈՐԳ ՉԱՐԲՅԱՆ

■ *Արժեզրկումը՝ ընդամենը երկու տոկոս: Թուրքական հեռուստատեսության հաղորդման համաձայն, այս տարվա հունիս ամսվա արդյունքներով, Թուրքիայում արժեզրկումը կազմել է ընդամենը երկու տոկոս: Պետական վիճակագրական ինստիտուտի հրապարակած տվյալների համաձայն, հունիս ամսին սպառման ապրանքների գներն աճել են երկու, իսկ ընդհանուր ապրանքների գները 1.2 տոկոսով: Այսպիսով, անցյալ տարվա հունիս ամսվա համեմատ սպառման ապրանքների գներն աճել են 84.4, իսկ ընդհանուր ապրանքներինը՝ 77.3 տոկոսով:*

Մեյջորը պաշտոններ է բաժանում օրինապահներին

Դահիճաստանական կուսակցության ղեկավար վերընտրված Ջոն Մեյջորը Մայքլ Հեգլբայնին շնորհեց վոխվարչապետի եւ առաջին դեսպանական քարտուղարի պաշտոն, որը բնդամենը մեկ աստիճանով է ցածր վարչապետի պաշտոնից: Դա բրիտանացի փայլուն քաղաքական գործիչ Հեգլբայնի դրսեւորած մեծահոգության փոխհատուցումն է, որը կամովին հրաժարվել էր վարչապետ դառնալու իր վաղեմի հավակնություններից եւ ընտրարավի ժամանակ հանդես եկել Մեյջորի կողմում:

Դատելով Հեգլբայնի առաջին հարցազրույցներից, դեռ ինքն էլ կարգին չգիտե, թե ինչ է անելու նոր պաշտոնում, բացի այն բանից, որ իկարկ կլինի նախագահել մի քանի տարբեր միջգերատեսչական կոմիտեներում: Որոշ մեկնաբաններ չեն բացառում, որ վարչապետը նոպատակ է ունեցել առաջին դեսպանի քարտուղարին մասնակից դարձնել բազմաթիվ նիստերի եւ դրանով նրան հեռացնել հետաքրքրասիրներից ու հանրությունից:

Թեչերի վարչակազմի ժամանակներից անհետացած վոխվարչապետի պաշտոնը վերստեղծելով, Ջոն Մեյջորը շարունակեց իր կառավարության պաշտոնատիպոխությունների շարքը: Հիմնական սկզբունքն այն է, որ օրինապահների պաշտոններ բաշխվում են, եւ պաշտոնազրկվում կամ պաշտոնաթող են լինում կասկածելի անձիք:

Դուցաս Հեդի վոխարեն նոր արտգործնախարար դարձավ Մալքոլմ Ռիֆկինդը, որը վերջերս գրաղեցնում էր պաշտպանության նախարարի պաշտոնը: Բրիտանիայի արտաքին հարաբերությունների մեջ արմատական վերոխություններ չեն սպասվում, թեեւ Ռիֆկինդը իր նախորդներից ավելի հոնեստորեն է տրամադրված Եվրամիության միասնացմանը: Մոսկվայում նեղի ախտում են Հեդի պաշտոնաթողությանը, քանի որ Անդրեյ Կոզիրեւը նրա հետ բավական լավ անձնական հարաբերություններ ուներ, թեեւ Հեդը ուրիշների ներկայությամբ Ռուսաստանի արտգործնախարարին ընդգծված կերպով անվանում էր «պարոն Կոզիրև», մինչդեռ ճարիտով շատ ավելի ջահել Կոզիրեւը բրիտանացուն դիմում էր «Դուգլաս» ձեւով:

Բրիտանիայի պաշտպանության նախարարությունը կգլխավորի Մայքլ Պորտիլոն, որը նախկինում պաշտոնավարում էր գրաղվածության գործերի նախարարությունում, ինչը ակնհայտորեն չէր համապատասխանում իր հավակնություններին:

Վարչապետը տրանսպորտի նախարար ընտրեց Բրայան Մոռիսին, որը բոլոր վոխպատգամավորների մեջ նախընտրվում է հեծանիվը: Ի դեպ, կառավարական ավտոհամակարգը բաղկացած է բազմաթիվ բրիտանական մեքենաներից եւ վարչապետի համար նախատեսված երկու եռեք հերթափոխային «Յագուարներից»: Վարչապետի շքախումբը, բիկնոպահներ ներառյալ, կազմված է ընդամենը եռեք ավտոմոբիլից: Ճիշտ է, բազմաթիվ ամուսնանալ իշխան Ֆիլիպինը նույնի դրակաս է:

Ուիլյամ Հեյգը դարձավ Հարոլդ Վիլսոնի ժամանակներից Բրիտանիայի կաբինետի ամենաջահել անդամը: Նա 34 տարեկան է եւ գրաղեցնում է Ուելսի գործերի նախարարի պաշտոնը, որն իրենից առաջ գրաղեցնում էր ոչնչանալիքի կուսակցության ղեկավարի ընտրությունները Մեյջորի միակ հակառակորդ Ջոն Ռեդվոդը: Վերջինս կառավարության մեջ չի մտել: Ի դեպ, նրա խորհրդանշային ընտրատարածքի բնակիչներն արդեն ասում են, որ նա վերջապես բավականաչափ ժամանակ կունենա իրենց խնդիրներով զբաղվելու համար:

«ԻԶՎԵՍՏԻԱ», 7 հուլիս

Մայքլ Հեգլբայն

Մալքոլմ Ռիֆկինդ

Բրայան Մոռիսի

ՏԱՐԱՌՈՍ

Ֆրանսիացիները առգրավեցին «Գրինպիս»-ի նավը

ՓԱՐԻԶ, 10 ՅՈՒԼԻՍ, WSJ: Ֆրանսիական ծովուժի հատուկ մի զորախումբ խաղաղ օվկիանոսի հարավում առգրավեց «Գրինպիս» էկոլոգիական պաշտպանության կազմակերպության «Ռեյնբոու Ուորիոր 2» նավը, որ ցուցարարներ էր տանում այն վայրը, որտեղ ֆրանսիացիք պատրաստվում են միջուկային փորձարկումներ անցկացնել:

Վոլֆան Վուրալը Բոննում Թուրքիայի նոր դեսպան

10 ՅՈՒԼԻՍ, TAT: Գերմանիայում Թուրքիայի նոր դեսպան նշանակված Վոլֆան Վուրալը (մինչ այդ վերջինս գրաղեցնում էր Մոսկվայում Թուրքիայի դեսպանի պաշտոնը) իր հավատարմագիրը հանձնեց կանցլեր Քոլին: Այնուհետեւ դեսպանի պատվին տեղի ունեցավ ընդունելություն: Ընդունելությունից հետո Վուրալը լրագրողներին ասաց, որ շտապվել են եվրոպական մասնային պայմանագրին եւ եվրոպական միությանը Թուրքիայի անդամագրվելու, Թուրքիայում ժողովրդավարության ու մարդու իրավունքների, ահաբեկչության դեմ մղվող պայքարի, Գերմանիայում աղրող քուրդ հայրենակիցների եւ մի շարք այլ հարցեր: Ա. Ջ.

Փոխհատուցում խաղաղապահների ընտանիքներին

ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Բուտրոս Ղալին ուզում է միասնական դարձնել խաղաղարար գործողությունների ընթացքում տրանված կամ վիրավորված ՄԱԿ-ի խաղաղապահ զինվորների ընտանիքներին տրվող փոխհատուցումները: Մինչեւ օրս այդ գումարները տրամադրվում են 100000-400000 ֆրանկի սահմաններում, ըստ այդ զինվորների երկրի տնտեսական մակարդակի, հաղորդում է L'Express հանդեսը:

■ *Ֆրանսիայի հակահետախուզական գործակալությունը՝ DGSE-ն մտադիր է այս ամառ Տպրինն ուղարկել գրպի բիով կայուն, որտեղ պետք է օգնեն Էստոնիայի գաղտնի ծառայությունների կազմավորմանը եւ գործակալների հետախուզմանը:*

L'Express

ՖՐԱՆՍԻԱ

Բնակարանային սկանդալ Փարիզի քաղաքապետարանում

Ֆրանսիայի նոր վարչապետ Ալեն Ժյուպեն հայտնվել է բնակարանաֆինանսային սկանդալի կենտրոնում, որը նրան կարող է առնվազն վարկաբեկել: Փարիզի հարկատուների պաշտպանության ընկերակցությունը հանդես գալով դատախազից պահանջել է անցկացնել վարչապետի «գործի» հետաքննություն:

Ընկերակցությունը նրան մեղադրում է ոմանք նոպատակներով պաշտոնական դիրքի օգտագործման մեջ: Դա անչափ լուրջ մեղադրանք է: Բացի վարկաբեկումից, մեղքի առաջացման դեպքում այն կարող է իրական օրենսգրքի համաձայն ազատազրկ տուգանքով, 6 ամսից մինչեւ 2 տարի բանտարկությամբ, ինչպես նաեւ ցմահ ոչ պետական պաշտոն զբաղեցնելու արգելքով:

Մեղադրանքի հիմքում ընկած է օրերս «Կանար Անշեն» եղիսպարբերթի հրապարակած այն պատմությունը, ըստ որի Ալեն Ժյուպեն 1990 թ. իր որդի Լորանի համար 88 քմ մակերեսով բնակարան է վարձակալել Փարիզի հենց կենտրոնում: Այդ բնակարանը պատկանում է քաղաքապետարանին, որն իր ընդարձակ բնակֆոնդից շավոազանց արտոնյալ գնով հատկացումներ է անում նոմենկլատուրային, ինչպես նաեւ ոլորտների ու ազդեցիկ մարդկանց:

Քաղաքապետարանի ֆոնդից որդու համար հիանալի բնակարան ընտրելը Ալեն Ժյուպեի համար ոչ մի դժվարություն չէր ներկայացնում: Այն ժամանակ ապագա վարչապետը Փարիզի քաղաքապետ Ժակ Շիրակի ֆինանսական հարցերի գծով տեղակալն էր եւ ի բիսս այլ բաների վերահսկում էր վարձակալական վճարի մուտքը քաղաքի գանձարան:

Լորանի շնորհ բնակարանը նորոգվեց քաղաքապետարանի. այսինքն հարկատուի հաշվին. գումարը կազմեց 380 հազար ֆրանկ:

Սոսկա Ժակոբ վաղուցում բնակարանի հատատեց նաեւ ինքը ապագա վարչապետը եւ 189 քմ մակերեսով իր առարանքում (քաղաքապետարանի բնակֆոնդից) նախորդ կատարեց 1 միլիոն ֆրանկի նորոգման աշխատանքներ, որոնք վճարվեցին քաղաքի գանձարանից. իսկ. քաղաքապետարանը Ժյուպեի համար նշանակեց խիստ արտոնյալ բնակվարձ:

Բացի դրանից, հոգատար փոխքաղաքապետը բնակարանով ապահովեց իր նախկին կնոջը Քրիստին Լաբրանին. նրա դստեր եւ նույնիսկ իր խորթ եղբայր Ժան Գաբրիել Դեժոնին. որին 42 քառ. մետրանոց բնակարան զատ ամառվան բնակարան 3184 ֆրանկ բնակվարձով:

Իսկարկ. Ալեն Ժյուպեն Ֆրանսիայում պաշտոնական դիրքից օգտվող միակ քաղաքական գործիչը չէ, բայց մրցակցի անունները ապայմն գաղտնի են պահվում:

Ճիշտ է, հայտնի է դարձել, որ Փարիզի նոր քաղաքապետ Ժան Տիբերին. որը նախկինում երկար ժամանակ փոխքաղաքապետ էր. նախ 2 ամսան բնակարան է ստացել իր զավակներ Էլենին ու Դոմինիկին. ապա նրանց համար զտել է մոնիցի դպրոց բնակարաններ: Դա երկու զավակներին հնարավորություն է տալիս տակավարան բարձր գներով վարձով տալ իրենց առարանները եւ ապրել մոնիցիոպոլ բնակարաններում. դրանով իսկ ստանալով 300 հազարանոց ֆրանկ հսկայական շահույթ: Քաղաքապետարանում դրսրած սկանդալին վերջ դնելու համար Ժան Տիբերին հայտնել է, ապատարի է անուղղի հանել ամբողջ մոնիցիոպոլ նոմենկլատուրային բնակֆոնդը:

Մինչդեռ հայտնի կին գրող Ֆրանսուազ Միտոն վարչապետին եւ նրա ուղեկցորդ է տալ անհապաղ տեղափոխվել ուրիշ բնակարաններ: «Կառավարության ղեկավարը, ընդգծում է նա, պետք է լինի ոչ միայն ազնիվ, այլեւ անբիծ մարդ»: Իսկ եթե հարկ լինի, ասում է Միտոն, իրենք նույնիսկ կարող են Ժյուպեին օգնել կահույքը եւ իրեր տեղափոխելու:

«ԻԶՎԵՍՏԻԱ», 7 հուլիս

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

«Դաուն բաունում» ջազը փող աշխատելու «ֆոն» չէ, մի կասկածեք

Բաղամում արդեն խոսում են, որ երեանյան անլույս երեկոների ձանձրույթը, կամ հաղարականության հեղձուկով լցված մթնոլորտը կարելի է գրել նորահայտ ջազ-ակումբում, որտեղ մաքուր երաժշտություն լսելու մղումն ակումբի մշտական հաճախորդների թիվն օրեցօր ավելացնում է: Ժուռնալիստի տան գեղատեսարյում գործող «Դաուն բաունը» ստեղծվել է հիմնականում ամենատարբեր մասնագիտություններ ունեցող Տիգրան Մելքումյանի, Մարտին Հովակիմյանի, Խորեն Քեշիշյանի, Վահան Դավթյանի, Հրաչ Բալագովի՝ ջազին սիրահարված լինելու շնորհիվ: Անունը դասական չի ընտրված՝ ակումբը հարմարվեց տեղավորվել է հաղամի «տրամ»: Երաժիշտներն ու երանցով դարմանավորված ազատ, անկաշկանդ ստեղծագործ մթնոլորտը ջազի սիրահարներին հաղամի տարբեր հատվածներից հավաքում, այստեղ է բերում:

«Ամբ ակումբը միակն է Երեւանում» արտահայտություն «Դաուն բաունի» հեղինակները խնդրեցին չհասկանալ իբրեւ մեծամիտ ինքնասիրահարվածի խոսք: «Երեւանում ուրիշ ջազ-ակումբ չկա, կան բարեր, որտեղ առաջնայինը երաժշտություն մատուցելն ու լսելը չէ: Մեր նոյասակն է հոգու ազատ արտահայտություն մատուցել, բավարար չէ: Թե «հայերը դահիրանողական են եւ նորը դժվար են ընդունում», դարձյալ միանշանակի կենիով չի կարելի մատուցել. դարզապես մի հարց մեր կողմից շա՞տ են եղել ջազային մտածելակերտ ունեցող անհատականություններ ձայնային ճայրությունների-ադամանդներով, «անակնկալ» դիմանիկայով, հնչողության մարմրությամբ, նաեւ երգած նվագածից բխող ոչ կեղծ, արհեստական դահվածքով:

Լավագույնների մասին խոսելիս ասենք, որ վերջերս Դավիթ Ազարյանը Հայաստան իր կարճօրյա այցն այնուամենայնիվ համեմեց «Դաուն բաունում» իր համերգային ներկայությամբ:

Ակումբը մտադիր է նաեւ բարձ ձայնագրություններ եւ տեսագրություններ առաջարկել իր այցելուներին: Ավելորդ չէ նշել, որ մի քանի անգամ «Դաուն բաուն» այցելածները սիրով դառնում են նրա անդամը, անդամատոմս ունենում, իսկ նրանց համար ղեկավարները որոշակի «արտոնություններ» են տամանել ասենք ճաշացուցակի առաջ տեսականին մի ինչ զեղչով, կամ քաղաքից դուրս շաբաթ-կիրակի օրյա հանգստի հրավեր: Իհարկե, մի ինչ զարմանալի ու ծիծաղելի է, թե «ջազային» կերակուրների անուններն ավելի ճիշտ է ճաշացուցակում անգլերեն գրելը: Բայց տիրույթ պահենք, որ տարաբնույթ խմիչքների, սուրճի, թեյի, մի խոսքով տաք եւ սառը ըմպելիքների, դոնդողի, «Էկզոտիկ» մրգերի ու խորտիկների, խմորեղենի առաստությունը աստղում է նվազագույնը 600 դրամ ունենալ գրպանում: Մոր միշտ վառվում է պրոպանին, մոխրամանները արագ են փոխվում, հատուցողները երիտասարդ են, որոնցից դեռեւս չեն դժգոհել բրամաշ բաժակի մեջ տեսնելու համար: Արտասահմանցիներ շատ են գալիս: Իսկ չի նացիներ երեի ջազ այնքան էլ չեն սիրում նրանց ոչ մի օր այստեղ չեն տեսել: Ակումբը բաց է ամեն օր ժամը 19-23-ը, իսկ հանգստյան երկուշաբթի օրը կարելի է լսել ձայնագրված երաժշտություն:

Վերջում մի կարեւոր հավելում. Հալեղում վերջերս կայացավ ջազային արվեստի միջազգային փառատոն: Կային ԱՄՆ-ից, Եվրոպայից, Ասիայից, իսկ Հայաստանը ներկայացնում էին Նիկողայոս Վարդանյանը, Արմեն Հյուսնունցը, Արսեն Ներսիսյանցը «Դաուն բաունի» մշտական երաժիշտները: Փառատոնի ժամանակ նրանց է միացել նաեւ այսօր հալեղաբնակ Վահագն Հայրապետյանը, իսկ հանդերգը, ասում են, բազմաթիվ ջերմ արձագանքներ է գտել:

ԼԱՍՏԻ ՀՈՎԱՆԵՓՅԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ

Մշակույթի գործիչներն մտահոգ են Մազմանյանի շերբակալությամբ

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, ՍՆՆԲԲ: Հայաստանում հայտնի բաստերական բեմադրիչ Արմեն Մազմանյանի ձերբակալությունը մտահոգել է հայ մշակույթի գործիչներին: Այս շաբաթ կայանալիք դատաքննության նախօրեին Երեւանի Մյասնիկյանի շրջանային դատարանի գլխավոր դատավորի, ինչպես նաեւ հանրապետության գլխավոր դատախազի անունով ստացվել են բազմաթիվ հանրագրեր, որոնք ստորագրել են հայ բեմի հոյակավոր վարպետներ Գոհար Գասպարյանը, Տիգրան Լեւոնյանը, Տաթեւիկ Սազանդարյանը, Խորեն Աբրահամյանը եւ ուրիշներ: Մշակույթի գործիչները դատական մարմիններին խնդրում են հաշվի առնել Մազմանյանի ծառայությունները «Գոյ» թատրոնի լաբորատորիայի ստեղծման գործում, որն արդեն հայտնի է դարձել հանրապետությունից դուրս:

Մազմանյանը հայտնի է ոչ միայն որպես թատերական գործիչ: Նա երկար ժամանակ ղեկավարել է ինքնապաշտպանության ջոկատներից մեկը:

Ներկայումս Արմեն Մազմանյանը գտնվում է ինչական մեկուսարանի հիվանդանոցում:

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ԱՐՎԵՍՏ

Երեւանի եւ Մոսկվայի ավանգարդիստների ցուցահանդես

Ռուսաստանի մշակույթի նախարարության ժամանակակից արվեստի կենտրոնն ու ՀՀ մշակույթի նախարարության հովանավորության տակ գտնվող Երեւանի նորարար փորձառական արվեստի կենտրոնը նախաձեռնել են ժամանակակից արվեստի համատեղ ցուցահանդես Երեւանի եւ Մոսկվայի ավանգարդ արվեստագետների մասնակցությամբ:

Ցուցահանդեսի անվանումն է «Մոսկվա-Երեւան-Տաղանի հարց»: Այն կբացվի Երեւանի ժամանակակից արվեստի թանգարանում այսօր հուլիսի 12-ին, ժամը 17.00-ին:

Ցուցահանդեսի երեւանյան բաժնի համադրողներն են (կուրատորներ) Կարեն Անդրեասյանն ու Սամվել Բաղդասարյանը, որոնց աշխատանքներ ներկայացվեցին Վենետիկի արվեստի բիենալեի 100-ամյակի փառատոնում առաջին անգամ բացված Հայաստանի տաղավարում:

Մոսկվայից ցուցահանդեսին մասնակցում են արվեստագետներ Նիկիտա Ալեքսեեւը, Կոնստանտին Զվեզդոչյոտովը, Գեորգի Լիսիչեւսկին, Գոռ Չախալը (Օհանիանյան), Ալեքսանդր Պետրելլին (Կարման), Բորիս Մատրոսովը, Ավդեյ Տեր-Օհանյանը, Անդրեյ Ֆիլիպովը, Դանիիլ Ֆիլիպովը եւ Նիկոլայ Ֆիլատովը:

Ցուցահանդեսին Երեւանից մասնակցում են Ազատ. Մեր Ազատյանը, Նաիրա Ահարոնյանը, Վահրամ Աղասյանը, Կարեն Անդրեասյանը, Նարեկ Ավետիսյանը, Նարինե Արամյանը, Հրաչ Արմենակյանը, Սամվել Բաղդասարյանը, Մանվել Բաղդասարյանը, Գրիգոր Խաչատրյանը, Ատոս Խուդավերդյանը, Դավիթ Կարեյանը, Դիանա Հակոբյանը, Սամվել Հովհաննիսյանը, Արա Հովսեփյանը, Ռուզան Նալբանդյանը, Արաքս Ներկարարյանը, Սեւր. Հարություն Սիմոնյանը, Արթուր Վարդանյանը եւ Ստեփան Վերանյանը:

Ցուցադրվող աշխատանքները ինստալացիաներ են ժամանակակից արվեստի հարաբերաբար նոր մի արտահայտչաձեւի դրսեւորումներ, որոնք կարող են բաղկացած լինել դատարասի որոշակի իրերից, արվեստագետի կողմից ստեղծված ձեւերից, ձայների, լույսի, մինչեւ անգամ մարդկային մարմնի եւ շարժումների բաղադրությունից:

Ռուսաստանի եւ Հայաստանի արվեստագետների կարը, որ դարերի դատմություն ունի, միշտ եղել է երկու ժողովուրդների հարաբերության անկեղծ եւ ազատական արտահայտությունը: Մոսկվա-Երեւան համատեղ ցուցահանդեսը խոստանում է լինել այդ արտահայտության ազնիվ արձագանքը:

ՉԱՅԵՆԱԴԱՐԱՆ

Գողացված մանկություն Մայքլ Ջեկսոնի նոր ալբոմում

Մայքլ Ջեկսոնը որոշ ընդմիջումից հետո վերադառնում է երկու նոր կոմպակտ ձայնասկավառակներով, որով դատմում է իր երաժշտական զարգացման եւ դարտավորությունների մասին: Այլոնը կրում է «Դատմություն. անցյալ, ներկա եւ ապագա: Գիրք Ա» անվանումը: L'Express հանդեսի հաղորդման համաձայն, ալբոմը Ջեկսոնի յուրօրինակ ինքնադարացումն է: Նրա Ա գիրքը դատմում է Ջեկսոնի անձնական կյանքի եւ հաստկադես մանկության մասին: 37 ամյա հանրահայտ դոպ երգիչն այնտեղ իր երգերից մեկում ասերում է. «Ինձ դասադարտեցուց առաջ փորձեք ինձ սիրել: Նայեցեք արտաքինս եւ ինքներդ ձեզ հարցրեք, թե արդյոք ես մանկություն եմ ունեցել»: Խոսելով իր գողացված մանկության մասին, Ջեկսոնը փորձում է արդարացնել անչափահասի հանդեղ կատարած ոճնգության մեղադրանքից: Ներքին կարգով այդ հարցը հարթելուց հետո (ըստ որոշ տեղեկությունների, Ջեկսոնը երեխայի հարը վճարել է 5-25 մլն դոլար) երգիչը իր նոր ձայնասկավառակներով ի վերջո դատասխանում է մեղադրական հոդվածներին, ասեկոսեներին, վարկաբեկումներին: Դա երաժշտական յուրօրինակ դատասխանական ճառ է: Նրա ձայնասկավառակները վաճառահանող «Էդիկ» ֆիրման մտադիր է մինչեւ տարեվերջ նոր ալբոմից արտադրել 20 միլիոն

օրինակ: Համեմատության համար նշենք, որ Ջեկսոնի Thriller ալբոմից (1982 թ.) վաճառվել էր 44 միլիոն օրինակ, Bad ալբոմից (1987 թ.) 25 միլիոն, Dangerous ալբոմից (1991 թ.) 23 միլիոն:

ԲԵՅՐՈՒԹ

Գտածոներ հաղամի կենտրոնում

Հետդատերազմյան վերակառուցողական աշխատանքներ կատարելիս Բեյրութի կենտրոնական մասում շինարարները հայտնաբերել են ավելի քան 150 քարե գործիքներ, որոնք հնագետների վկայությամբ վերաբերում են մ.թ.ա. 60-ից 50 հազար թվականներին:

«Գտածոները կարեւոր նշանակություն ունեն այն առումով, որ ապացուցում են, որ նախնադարյան մարդն ապրելիս է եղել այդ տարածաշրջանում», հայտարարել է հոլանդացի հնագետ Հանս Կուդերսը Ամստերդամի համալսարանից: Ֆրանսիրեն գործակալության թղթակցի հետ ունեցած զրույցում նա դարզաբանել է, որ Բեյրութն այդ ժամանակ, ըստ երեւույթին, ապրելու լավ տեղ դետք է որ եղած լինի, իր հովիտներով, քարանձավներով ու սառնորակ ջրի աղբյուրներով:

Հանս Կուդերսի աշխատախմբի անդամները մոտ 200 քարե գործիքներ են գտել հաղամի կենտրոնական մասի ժամանակ ընթացքում, որտեղ դեղումների հետեւանքով հայտնաբերվել են հոմոեռեկտուսանդական օբյեկտներ ու տնակներ: Այնտեղ այժմ կատարվում են մի քանի միլիոն դոլարի արժողության վերակառուցողական աշխատանքներ: Գտածոների հնությունը դարզվել է Ֆրանսիայի գիտահետազոտական կայանի աշխատակից Ժակ Տիխեյի կողմից:

«Գտածոները մեզ հնարավորություն են տալիս առաջ տանելու գործը, այն հույսով, որ կարարանքներ եւ նախնադարյան այլ իրեր կհայտնաբերենք», նշել է Կուդերսը, որի աշխատախմբի անդամները տեղացի գործընկերների հետ միասին աշխատում են այդ վայրում 1993-ից ի վեր:

«Թեհրան բայզ» բերքն այս լուրը հաղորդելով ավելացնում է, որ քարե նմանատիպ գործիքներ գտնվել են նաեւ Լիբանանի մայրաքաղաքի հյուսիսում գտնվող Նահր Իբրահիմի շրջանում:

Հ. Ծ.

Երեւանի «Հրաչյա Աճառյան» համալսարանը կատարում է 1995-96 ուսարվա ընդունելություն հետեւյալ ֆակուլտետներում

- Միջազգային հարաբերություններ եւ բարգմանչություն
- Միջազգային իրավունք
- Միջազգային տնտեսական հարաբերություններ
- Միջազգային ինֆորմացիա եւ բարգմանչություն
- Պարսից լեզու, գրականություն եւ բարգմանչություն
- Իրավագիտություն
- Մենեջմենթ եւ մարկետինգ
- Բանասիրական
- Պատմություն եւ աշխարհագրություն
- Մանկավարժություն եւ տարական կրթություն մեթոդիկա
- Նախադպրոցական մանկավարժություն եւ հոգեբանություն
- Քիմիա եւ կենսաբանություն
- Դեֆեկտոլոգիա
- Կիրառական մաթեմատիկա:

Ընդունելությունը կատարվում է մրցութային կարգով:

Ուսման տեւողությունը մանկավարժության եւ տարական կրթության մեթոդիկայի, նախադպրոցական մանկավարժության եւ հոգեբանության ու դեֆեկտոլոգիայի ֆակուլտետներում չորս տարի է, մյուս ֆակուլտետներում հինգ տարի:

Համալսարանը կնվիրած դայմանագրերի հիման վրա կարող է գերազանցիկ ուսանողներին եւ նոպատակային ասպիրանտներին ուղարկել սովորելու, իսկ երիտասարդ դասախոսներին վերադասրատարման Միլանի, Փարիզի, Մարսելի, Արեւմի, Սալոնիկի, Թեհրանի եւ Վառնայի համալսարաններ, Մոսկվայի միջազգային հարաբերությունների դետական ինստիտուտ:

Դիմորդները դետք է ներկայացնեն հետեւյալ փաստաթղթերը. միջնակարգ կրթության վկայական, միջնակարգ մասնագիտական կրթության դիպլոմ, տեղեկանք առողջության մասին, վեց լուսանկար (3x4 սմ չափի):

Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչեւ հուլիսի 20-ը.
քննությունները կանցկացվեն հուլիսի 21-ից 30-ը:
Համալսարանի հասցեն՝ Ալեք Մանուկյան (նախկին Մոսվյան) 13:
Հեռախոսներ՝ 55-67-90, 55-46-80:

ԸՆԴՈՒՆՈՂ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

digitised by A.R.A.R.@

ՖՈՒՏԲՈԼ

8-ի փոխարեն դարձյալ 12 թիմ

ՍԱՖԻԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Ֆուտբոլասերներն անկասկած տեղյակ են, որ ֆուտբոլի հանրապետական ֆեդերացիան նախապես որոշել էր, որ աշուն-գարուն սկզբունքով Հայաստանի անդրանիկ առաջնությունն անցկացվելու է չորս շրջանով և ութ թիմերի մասնակցությամբ, որը իրավացիորեն ոչեմ է արթ մրցակցությունը: Սակայն հայտնի դարձավ, որ հուլիսի 18-ին մեկնարկելիք վերոհիշյալ առաջնությանը մասնակցելու են 12 թիմեր: Բնականաբար փոխվում է նաև մրցակարգը: Այնինչ առաջնությունը կանցկացվի ոչ թե չորս, այլ երկու շրջանով: Առաջնությունում վերջին տեղ գրաված թիմը հաջորդ մրցաշրջանում հրաժեշտ է տալու բարձրագույն խմբին, իսկ առաջին խմբի մրցաշարում առաջին տեղ գրաված թիմը բարձրագույն խմբի ուղեգիր է ձեռք բերելու: Ուժեղագույնների խմբում նախավերջին տեղ գրաված թիմն անցումային մեկ խաղ է անցկացնելու առաջին խմբի երկրորդ տեղ գրաված թիմի հետ: Այսպիսով, բարձրագույն խմբին ըստ մրցակարգի հրաժեշտ տված «Երազանը», ՀՄՄ-ն, «Արարատը» և «Կոտայք-2»-ը կրկին հանդես են գալու ուժեղագույնների խմբում: Ընդ որում, այսուհետ «Երազանը» կկոչի «Ղարաբաղ», իսկ «Կոտայք-2»-ը «Երեւան» անունը: Երկու թիմերն էլ կներկայացնեն Երեւանը: Ինչո՞վ է պայմանավորված նախապես մշակված ծրագրից ֆեդերացիայի հրաժարվելը: Այս հարցը պարզելու համար դիմեցինք ֆեդերացիայի գլխավոր քարտուղար Պավել Խաչատրյանին:

«Գործկոմի վերջին նիստում միաձայն որոշվեց, որ առաջնությունն անցկացվի 12 թիմերի մասնակցությամբ: Ասեմ, որ նախորդ գործկոմում որոշվել էր, որ առաջնությունն անցկացվելու է ութ թիմերով: Բանն այն է, որ այդ երկու գործկոմների առանձին ընկած ժամանակահատվածում տեղի ունեցան բազմաթիվ ուշագրավ իրադարձություններ, որոնք ազդեցին նման որոշման վրա: Վերջերս Ֆեդերացիայի նախագահ Արմեն Սարգսյանի հետ մեկնել էինք Շվեյցարիա եւ Նիոն քաղաքում գտնվող ՈՒԵՖԱ-ի շտաբ-բնակարանում հանդիպեցինք ՈՒԵՖԱ-ի գլխավոր քարտուղար Գերհարդ Այգների հետ: Այդ հանդիպումը ներկա էր նաև աշխարհյան երկրների օգնության բյուրոյի նախագահ Էրիխ Էվկեն: Նախ, հաստատվեց, որ օգոստոսին Երեւան են այցելելու ՈՒԵՖԱ-ի նախագահ Լենարդ Յոհանսոնը գլխավոր քարտուղարի եւ ֆուտբոլի եվրոպական ասոցիացիայի երեք պատասխանատու այլ անձանց հետ: Մեզ հետաքրքրող երկրորդ հարցը Գավաթակիրների գավաթի խաղարկությունում Հայաստանին տեղ հատկացնելն էր: Մենք ստիպված էինք վաստակորդների փաթեթ, որը պետք է ներկայացվեր «Թամ ֆորս» կոմիտեին հարցը քննելու համար: Խոստացան, որ տեղ կհատկացնեն: Հուլիսի 12-ին տեղի են ունենալու Եվրոպայի ակումբային երեք մրցաշարերի Չեմպիոնների լիգայի, Գավաթակիրների գավաթի եւ ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկության վիճակահանությունները: Եթե Հայաստանը այս տարի ներկայանալու է երկու թիմով, առա մյուս տարի հավանաբար երեք թիմ կներգրավվի Եվրոպայի ակումբային մրցաշարերին: Դրան ավելացնենք նաև «Ինտերտոտոյում» մեկ կամ երկու տեղ, նշանակում է բացառված չէ, որ Հայաստանը 1996 թ. եվրոպական մրցաստարեզ դուրս գա հինգ թիմով: Այստեղից հարց է առաջանում, եթե բարձրագույն խմբի առաջնությանը մասնակցեն ընդամենը ութ թիմ, արեմն տրամաբանական չի լինի Եվրոպա դուրս գալ հինգ թիմով: Միաժամանակ ՈՒԵՖԱ-ի ղեկավարները խոսխոսեցին մեր առաջնությունում թիմերը կրճատելու մոտեցումը: Բայց նրանք խորհուրդ էին տալիս այդ ծրագիրը հետաձգել մեկ տարով:

Շվեյցարիայից հետո մեր ֆեդերացիայի պատվիրակությունը (վեց հոգի) հուլիսի 1-9-ը Հելսինկիում մասնակցեց ՈՒԵՖԱ-ի կողմից կազմակերպված «Ֆոտուրո» անունը կրող կուրսերին, որոնք նվիրված էին ֆուտբոլի զարգացմանը: Այնտեղ խոսք գնաց կազմակերպական ձեւերի, ֆինանսների, աղմինիստրատիվ աշխատանքների, մարզական, մարզչական, մրցավարական, բժշկական եւ ֆուտբոլի հետ կապված այլ ասպարեզների մասին»:

Ավելացնենք, որ ՈՒԵՖԱ-ն հրավիր է ուղարկել Հայաստանի ներկայացուցիչներին մասնակցելու հուլիսի 12-ին կայանալիք վիճակահանությանը:

Նիոն բայաք են մեկնել «Արարատ» ակումբի նախագահ Դեմիրի Մարտիրոսյանը եւ «Շիրակ» թիմի ղեկ Սամվել Մանուկյանը:

ԱՍՏՂԵՐԻ ՈՒՂԻՆ

Մրցավարները չեն սիրում Շաքիլ Օ'Նիլին

ԳԵՎՈՐԳ ԱՄԻՐՋԱՅԱՆ

Վալենս, Ֆրանսիա

Ինդիանապոլիսում տեղի ունեցած իր վերջին երկու հանդիպումներում «Օռլանդո» թիմի առաջատար Շաքիլ Օ'Նիլը վաստակել էր ընդամենը 34 միավոր: Բայց նույն Ինդիանապոլիսում տեղի ունեցած 3-րդ խաղում ավելի խարհի վերջին առաջնության լավագույն բասկետբոլիստ Շաքիլ Օ'Նիլը վաստակեց 35 միավոր: Վերջերս անվանի բասկետբոլիստը հայտարարեց, որ մրցավարները իր դեմ կատարված բազմաթիվ խախտումները այլաբոր են անում: Մրցակցի խաղացողներից շատերը Շաքիլի առաջխաղացումը հաճախ կանգնեցնում են կանոնները խախտելով: Այսպես, հանդիպումներից մեկում Շաքիլ Օ'Նիլի դեմ դուրս եկավ NBA-ի մրցաշարում վատ համբավ ունեցող Ռիֆ Սմիթը: Play off մրցակարգով անցկացված եզրափակիչ փուլի չորրորդ խաղից հետո Շաքիլ Օ'Նիլը հայտարարեց. «Խաղերի այս շարքում Սմիթը այն բասկետբոլիստներից մեկն է, որը բոլորից շատ է ընկնում, որպեսզի մրցավարները պատժեն մրցակցին»: Իր հերթին Սմիթն ասում է. «Եթե 130 կգ քաշ ունեցող որեւէ մեկը ձեզ վրա գա, առա վստահաբար կընկնեք: Բայց տարբերությունն այն է, որ այստեղ՝ Ինդիանապոլիսում ավելի շատ են տուգանվում, քան թե Շաքիլ Օ'Նիլի հաղթում՝ Օռլանդոյում»: Ինդիանապոլիսում Շաքիլ Օ'Նիլը երկու հանդիպումներում վաստակեց միայն 12 տուգանք, իսկ Օռլանդոյում տեղի ունեցած խաղերում՝ 27 տուգանք: Ուրեմն, մրցավարները Շաքիլին ավելի շատ «սիրաբանում» են տանը, քան թե դրսում: «Պեյսերզ» թիմի մարզիչ Լերի Բրոունը, որտեղ խաղում է հանրահայտ Տոնի Կուկայը, ասում է. «Շաքիլ Օ'Նիլին կանգնեցնելու միակ միջոցը կանոններ խախտելն է»: Ըստ մասնագետների, Շաքիլ Օ'Նիլը երիտասարդին հատուկ սխալներ է թույլ տալիս եւ հատկապես արտագնա խաղերում չի կարողանում տիրապետել իրեն: Այսպես, նա սեփական մարզադաշտում՝ Օռլանդոյում, ամեն մի խաղում միջին հաշվով վաստակում է 35 միավոր, իսկ մրցակցի հարկի տակ՝ ընդամենը 17 միավոր:

Վիլանդերը վերջին «դինոզա՞վր»

ԳԵՎՈՐԳ ԱՂԱՅԱՆ

Գրենոբլ, Ֆրանսիա

Նա հավանաբար բենիսում վերադարձող վերջին «դինոզավրն» է: Նա եկել էր Ֆրանսիայի բաց առաջնության «Ռոլան Գարոսի» մրցաշարում բենիսի պատմությունը ետ շրջելու: Բայց 4 ժամ 20 րոպե տեւողությամբ հոգնատանջ խաղից հետո աշխարհի նախկին ուժեղագույն բենիսիստ, շվեդ Մաթս Վիլանդերը 7-6, 6-7, 3-6, 7-6, 6-8 հաշվով զիջելով համաշխարհային դասակարգման ցուցակում 8-րդ տեղը գրաղեցնող Ուայն Ֆերեյրային (Հարավային Աֆրիկա), թոդեց ասպարեզը: Այսպես, «մեծ հայր» Մաթսին չհաջողվեց վերադառնալ բենիսի նոր պատմություն: 8000 մարզասերներ «Ռոլան Գարոսի» կենտրոնական մարզադաշտ էին եկել քաջալերելու իրենց հիշողությունների վերժ ծիծաղկոտ Մաթս Վիլանդերին: Ժողովրդի ծափերի օգնությամբ Մաթսը հաղթեց առաջին խաղափուլում: Հետո, չնայած նույնը կրկնվեց 4-րդ խաղափուլում, սակայն ուժերն այլեւս չհերիքեցին: Այնուամենայնիվ, Վիլանդերը հաղթանակից հետո չէր: Ուայն Ֆերեյրան խաղից հետո հայտարարեց. «Ես հասկանում եմ ժողովրդի համակրանքը Մաթս Վիլանդերի նկատմամբ: Եւ եթե ես էլ լինեի բազմության մեջ, առա նույնպես կհաջալերեի նրան»: «Ժամանակին հաղթում էի նման մրցավեճերում», խաղից հետո իր հերթին հայտարարեց Մաթս Վիլանդերը, մոռանալով, որ անցյալն այսօրվանից տարիներն են բաժանում: Շուտ են անցել, բայց անցել են: Ժամանակին Վիլանդերը 5 անգամ մասնակցել է «Ռոլան Գարոսի» մրցաշարերին եւ հինգ անգամն էլ հաղթել է: 1982 թ. Վիլանդերը 17 տարեկան հասակում դարձավ «Ռոլան Գարոսի» ամենաերիտասարդ չեմպիոնը: 1989-ին Մայքլ Չանգը բարելավեց այդ ռեկորդը: Բացառված չէ, որ Մաթս Վիլանդերը չկարողանա իր ձեռքում պահել նաեւ «Ռոլան Գարոսի» մասնակից ամենածեր բենիսիստի տիտղոսը: 1991 թվականից սկսյալ 1993 թիվը Մաթս Վիլանդերը հեռացել էր բենիսից: Այս վերադարձը մարզական հրաշք էր: Եթե հաշվի առնենք Բորգի եւ Մաքենրոյի անհաջող վերադարձը: «Տուն պետք է վերադառնամ, որպեսզի նախապատրաստվեմ նոր մրցաշարերի», հայտարարեց բարի ու հանգիստ Մաթս Վիլանդերը:

Խաղացանկ

ՀՀ ֆուտբոլի բարձրագույն խմբի 1995-96 թթ. (աշուն-գարուն) առաջնություն

ԱԶԳ

ԱՌԱՋԻՆ ՇՐՋԱՆ

1-ին տուր

18 հուլիսի (երեքշաբթի)

«Արարատ» (Երեւան)-«Ազնավուր» (Նոյեմբերյան) 17.00

20 հուլիսի (հինգշաբթի)

«Շիրակ» (Գյումրի)-«Վան» (Երեւան) 17.00

23 հուլիսի (կիրակի)

«Երեւան» (Երեւան)-ՀՄՄ (Երեւան) 17.00

«Զանգեզուր» (Գորիս)-«Արագած» (Գյումրի) 17.00

«Կոտայք» (Աբովյան)-«Ցեմենտ» (Արարատ) 17.00

ՀՄՄ (Երեւան)-«Ղարաբաղ» (Երեւան) 17.00

2-րդ տուր

28 հուլիսի (ուրբաթ)

«Շիրակ»-«Արարատ» 17.00

ՀՄՄ-«Ցեմենտ» 17.00

«Զանգեզ.»-«Ազնավուր» 17.00

29 հուլիսի (շաբաթ)

«Երեւան»-ՀՄՄ 17.00

«Արագած»-«Կոտայք» 17.00

«Վան»-«Ղարաբաղ» 17.00

3-րդ տուր

4 օգոստոսի (ուրբաթ)

ՀՄՄ-«Շիրակ» 17.00

«Կոտայք»-«Երեւան» 17.00

«Ցեմենտ»-«Արագած» 17.00

5 օգոստոսի (շաբաթ)

«Արարատ»-«Զանգեզուր» 17.00

«Ղարաբաղ»-ՀՄՄ 17.00

«Ազնավուր»-«Վան» 17.00

6 օգոստոսի (երեքշաբթի)

ՈՒԵՖԱ-ի գավաթ

10 օգոստոսի (հինգշաբթի)

Գավաթակիրների գավաթ

16 օգոստոսի (չորեքշաբթի)

Եվրոպայի առաջնության ընտրական հանդիպում

Հայաստան-Դանիա

Հայաստանի գավաթի խաղարկության վիճակահանություն 12.00

4-րդ տուր

19 օգոստոսի (շաբաթ)

ՀՄՄ-«Շիրակ» 16.00

«Արագած»-«Երեւան» 16.00

«Ազնավուր»-ՀՄՄ 16.00

20 օգոստոսի (կիրակի)

«Վան»-«Արարատ» 16.00

«Ղարաբաղ»-«Կոտայք» 16.00

«Ցեմենտ»-«Զանգեզուր» 16.00

22 օգոստոսի (երեքշաբթի)

ՈՒԵՖԱ-ի գավաթ

24 օգոստոսի (հինգշաբթի)

Գավաթակիրների գավաթ

28 օգոստոսի (երկուշաբթի)

Պահեստային օր

31 օգոստոսի (հինգշաբթի)

Հայաստանի գավաթի 1/16 եզրափակիչ

6 սեպտեմբերի (չորեքշաբթի)

Եվրոպայի առաջնության ընտրական հանդիպում

Մակեդոնիա-Հայաստան

5-րդ տուր

10 սեպտեմբերի (կիրակի)

«Երեւան»-«Ցեմենտ» 16.00

«Արագած»-«Ղարաբաղ» 16.00

ՀՄՄ-«Ազնավուր» 16.00

11 սեպտեմբերի (երկուշաբթի)

«Զանգեզուր»-«Վան» 16.00

«Արարատ»-ՀՄՄ 16.00

«Շիրակ»-«Կոտայք» 16.00

12 սեպտեմբերի (երեքշաբթի)

ՈՒԵՖԱ-ի գավաթ

14 սեպտեմբերի (հինգշաբթի)

Գավաթակիրների գավաթ

Հայաստանի գավաթ 1/16 եզրափակիչ (պատասխան հանդիպումներ)

6-րդ տուր

17 սեպտեմբերի (կիրակի)

«Զանգեզուր»-ՀՄՄ 16.00

ՀՄՄ-«Կոտայք» 16.00

«Ցեմենտ»-«Արարատ» 16.00

18 սեպտեմբերի (երկուշաբթի)

«Շիրակ»-«Ղարաբաղ» 16.00

«Երեւան»-«Ազնավուր» 16.00

«Արագած»-«Վան» 16.00

22 սեպտեմբերի (ուրբաթ)

Հայաստանի գավաթ 1/8 եզրափակիչ

26 սեպտեմբերի (երեքշաբթի)

Պահեստային օր

ՈՒԵՖԱ-ի գավաթ

28 սեպտեմբերի (հինգշաբթի)

Գավաթակիրների գավաթ

7-րդ տուր

30 սեպտեմբերի (շաբաթ)

«Զանգեզուր»-«Երեւան» 15.00

«Ցեմենտ»-«Ղարաբաղ» 15.00

«Կոտայք»-«Ազնավուր» 15.00

1 հոկտեմբերի (կիրակի)

ՀՄՄ-«Վան» 15.00

«Արարատ»-ՀՄՄ 15.00

«Շիրակ»-«Արագած» 15.00

7 հոկտեմբերի (շաբաթ)

Եվրոպայի առաջնության ընտրական հանդիպում

Հայաստան-Բելգիա

11 հոկտեմբերի (չորեքշաբթի)

Հայաստանի գավաթ 1/8 եզրափակիչ (պատասխան հանդիպումներ)

8-րդ տուր

14 հոկտեմբերի (շաբաթ)

«Կոտայք»-«Զանգեզուր» 15.00

«Վան»-«Երեւան» 15.00

«Ցեմենտ»-ՀՄՄ 15.00

15 հոկտեմբերի (կիրակի)

«Ղարաբաղ»-«Արարատ» 15.00

«Ազնավուր»-«Շիրակ» 15.00

ՀՄՄ-«Արագած» 15.00

17 հոկտեմբերի (երեքշաբթի)

ՈՒԵՖԱ-ի գավաթ

18 հոկտեմբերի (չորեքշաբթի)

Պահեստային օր

19 հոկտեմբերի (հինգշաբթի)

Գավաթակիրների գավաթ

9-րդ տուր

21 հոկտեմբերի (շաբաթ)

ՀՄՄ-«Զանգեզուր» 14.00

«Կոտայք»-«Արարատ» 14.00

«Ցեմենտ»-«Շիրակ» 14.00

22 հոկտեմբերի (կիրակի)

«Ղարաբաղ»-«Երեւան» 14.00

«Ազնավուր»-«Արագած» 14.00

«Վան»-ՀՄՄ 14.00

10-րդ տուր

27 հոկտեմբերի (ուրբաթ)

«Արարատ»-«Արագած» 14.00

«Ազնավուր»-«Ցեմենտ» 14.00

ՀՄՄ-ՀՄՄ 14.00

28 հոկտեմբերի (շաբաթ)

«Ղարաբաղ»-«Զանգեզուր» 14.00

«Երեւան»-«Շիրակ» 14.00

«Վան»-«Կոտայք» 14.00

31 հոկտեմբերի (երեքշաբթի)

ՈՒԵՖԱ-ի գավաթ

2 նոյեմբերի (հինգշաբթի)

Գավաթակիրների գավաթ

11-րդ տուր

4 նոյեմբերի (շաբաթ)

«Շիրակ»-«Զանգեզուր» 14.00

«Արարատ»-«Երեւան» 14.00

ՀՄՄ-«Արագած» 14.00

5 նոյեմբերի (կիրակի)

«Կոտայք»-ՀՄՄ 14.00

«Ցեմենտ»-«Վան» 14.00

«Ղարաբաղ»-«Ազնավուր» 14.00

15 նոյեմբերի (չորեքշաբթի)

Եվրոպայի առաջնության ընտրական հանդիպում

Դանիա-Հայաստան

Ծանոթություն

- խաղերը տեղի կունենան զուգահեռ առաջինը նշված թիմերի դաշտերում

- «Արարատը» եւ «Երեւանը» խաղերը կանցկացնեն «Հրազդան» մարզադաշտում

ՍՊՈՐՏԱՅԻՆԵՐԻ ԿԱՅՄԱԿԵՐՊՈՒՄՆ ԵՎ ԱՆՑԿԱՑՄԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՕՐՎԱ ԽԵՍՏԵՐՈՎ

ԹՈՒՐՔԱԿԱՆ ՍԱՍՈՒ

Թուրքերը դժգոհ են իրենց լոբբիից

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Թուրքական «Սաբահ» թերթը հունիսի 30-ի համարում տպագրել է Սեդար Սաբոյոյի «Ամերիկյան կոնգրեսը եւ լոբբիի խայտառակությունը» հոդվածը, որ ասվում է.

Ամիսներ ի վեր գրում էինք, որ Ամերիկայում Թուրքիային ի նպաստ աշխատանք տանող լոբբիական ընկերակցություններն ազդեցիկ չեն եւ երբ այդպես շարունակվի, Կոնգրեսի անդամները որոշումներ են ընդունելու մեր երկրի դեմ:

Ի վերջո տպավորը դրսեւորեց: Հույների եւ հայերի կողմնակից ներհոսքները, որոնք մեծ նպաստներ են ստանում այդ համայնքներից, կարողացան անցկացնել իրենց բանաձեւը: Այժմ, ամենայն հավանականությամբ, Քլինթոնի կառավարությունը դիմել է վետո գործադրի «հույն-հայ-PKK» բանաձեւը չգործադրելու համար: Այն չի գործադրվի, սակայն Թուրքիայի համար անհրաժեշտ է բանաձեւի ընդունման ընթացքում անկիրթ, սուտ ու ծանր արտահայտություններ արտասանվեցին, որոնց դրդապատճառությունը կրում են Թուրքիային ի նպաստ լոբբիական աշխատանք ծավալելու համար միլիոնավոր դոլարներ ստացող ընկերակցություններ: Սա մի հավելցուցակ է, որ Թուրքիան ստիպված է լինելու վճարել նրանց անճարակության դրդմամբ:

Ես դիտում եմ, որ բանաձեւին կողմ քվեարկած 247 կոնգրեսականների մեջ շատ քիչ են նրանք, ովքեր Թուրքիայի մասին լուրջ գաղափար ունեն: Բայց մի խումբ երեսփոխաններ, որոնք խոշոր գումարներ են ստանում հույն եւ հայ լոբբիներից, կարողացան մեծամասնական խումբ կազմել:

Այս որոշումն, անշուշտ, ժխտական ազդեցություն չունի է ունենա Վաշինգտոն-Անկարա հարաբերությունների վրա: Հուսանք, որ այդպես կլինի: Որովհետեւ Ամերիկայում կառավարությունն ու Կոնգրեսը երկու տարբեր ուժերի են ենթարկվում, խնդիր երկու տարբեր կուսակցությունների գերակշռությամբ են կազմված: Երբ հիշենք բանաձեւը, կտեսնենք, որ այն աշխատանի վերջը չի նշանակում: Թուրքիային տրվելիք օժանդակությունը 46 մլն դոլարից իջեցվել է 21 միլիոնի: Սրանից զատ նախապահն ազատ է քան իր հայեցողության ձեւավորելու արտահին օժանդակությունը: Այս դեպքից մենք պետք է հաղթենք հետեւյալ դասերը, որտեղ է իմանանք, որ Ամերիկայում հունական եւ հայկական լոբբիների ազդեցությունը շատ ավելի ուժեղ է, քան այն երկու ընկերակցություններինը, որոնք Թուրքիայի օգտին լոբբիական աշխատանք տանելու համար գումարներ են ստանում եւ հավակնություն ունեն ասելու, որ շատ մեծ գործ են անում: Հայտնի է, որ ի վերջո նրանք ջուր են ծեծում: Մենք այդտեղ չենք ցանկանում նման դրդապատճառներ կրել: Ամերիկայում կարող բարեր կան, կան ուրիշ կազմակերպություններ, որոնք դրդապատճառ են օգնել Թուրքիային:

Ամերիկացի երեսփոխանները մեր մասին անկիրթ ասելով ու գրդարտությունները լեցուն խոսքեր արտասանեցին, մինչեւ իսկ ուզեցին կոնկրետ բնույթ տալ այս խնդրին: Ինչո՞ւ: Որովհետեւ նրանք չգիտեն, որ իրենց դիրքորոշումները ստի վրա են հիմնված: Նրանք չգիտեն, որ Հայաստանը մի կողմից Անկարայի նկատմամբ համակրանքի դրդապատճառներ է դրսեւորում եւ «Թուրքիան բոլոր մի բայլ անի, եւ մենք էլ անմիջապես բայլ կանենք» ասելով վերջում եզրակացություն է անում ու գոյություն ունի վրա խաղում: Նրանք լուր չունեն նաեւ, որ Թուրքիայում հիսուսոնյաները ճնշման չեն ենթարկվում:

Ինչո՞ւ լուր չունեն: Որովհետեւ մեր լոբբիստական ընկերակցությունները, մեր դիվանագետները մարդավայել չեն կատարում իրենց դրդապատճառությունները: Շաբաթներ ի վեր հունական եւ հայկական լոբբիների ներկայացուցիչներ տնդրպին աշխատանք են տանում Կոնգրեսում: Ահա աշխարհն է տեղյակ այդ մասին: Թուրքիայի բարեկամները զգուշության են կոչում մեզ: Իսկ մեր դեմ ձեռնարկում են, թե աշխատում են, բայց արդյունավետ ոչինչ չի ստացվում:

Ճանճը որքան էլ փոքր լինի, արյան խառնում է առաջացնում:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Գրոզնի. Ամենադժվարը քաղաքական հարցն է

Գրոզնիի բանակցությունները հուլիսի 11-ին «Ռոսիյսկիե վեստի» թերթի էջերում մեկնաբանում է Ռուսաստանի Դաշնության նախագահի օգնական, Ռուսաստանի դաշտիրակության անդամ Միխայիլ Կրասնովը: Բանակցություններում ենթակվող հարցերից ամենածանրը, նա ասելով, քաղաքականն է: «Չեչենական կողմը նախկինի պես դահանջում է Չեչնիայի ինքնիշխանություն, նա դուրս գալը Ռուսաստանի կազմից, նշում է Միխայիլ Կրասնովը: Սենք չենք կարող համաձայնել դրան եւ առաջարկում ենք այս հարցը քննարկել դուդայեւական կազմավորումների զինաթափումից եւ այս տարվա նոյեմբերին ազատ ընտրություններ անցկացումից հետո»:

Արմենպրես

Ռուսաստան. «Իսլամական կոմիտեն» 20 միլիոն ռուբլի հույս ունի

ՄՈՍԿՎԱ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, ՍՆԱՐԲ ԻՍԱՊԵՍ: «Առաջիկա խորհրդարանային ընտրություններում մենք մտադիր ենք ստանալ Ռուսաստանի 20 միլիոն մահմեդականների ձայները», երեկ մամուլի ասուլիսում հայտարարեց «Իսլամական կոմիտե» նոր ընտրական միավորման կազմկոմիտեի ղեկավար Հեյդար Ջեմալը: Նա դատապարտություն հայտնեց դաշն կազմել այն կուսակցությունների ու շարժումների հետ, որոնք խորհրդարանում կդաշտպանեն ՌԴ մահմեդական համայնքի շահերը: Ջեմալի խոսքերով, կոմիտեն չի ծրագրում միջոցներ ստանալ արտասահմանից:

Ղրղզստանի Միացյալ Նահանգնե՞ր

ԲԻՇԿԵԿ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, ՍՆԱՐԲ ԻՍԱՊԵՍ: Ղրղզստանի տարածաշրջանային ինքնիշխանության կողմնակիցները ձգտում են տեղափոխել հանրապետության մայրաքաղաքը Բիշքեկից Օշ կամ Ջալալ Աբադ: Բացի այդ, նրանք նոր դահանջ են առաջ քաշել, երկիրը բաժանել երկու՝ հարավային եւ հյուսիսային նահանգների եւ կազմել Ղրղզստանի Միացյալ Նահանգներ:

OFFICE SPACE WANTED

USAID/Caucasus, Yerevan is looking for a seven room free standing house to rent in the Yerevan Aigedzor area. Preference will be given to houses in new condition with no repairs needed. Interested parties should call Armen Karapetian at 26-34-97 or visit the Executive Office of USAID, 10 Aigedzor Street, from 10-5 pm.

* *

ԳՐԱՍԵՆՅԱԿԻ ՀԱՄԱՐ ՊԱՀԱՆՋՎՈՒՄ Է ՏՈՒՆ

Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների միջազգային զարգացման գործակալությունը ցանկանում է վարձել առնվազն յոթ սենյակ ունեցող առանձնատուն Երեւանի Այգեձոր թաղամասում: Նախապատվությունը կտրվի նոր վերանորոգված տներին: Խնդրվում է զանգահարել Արմեն Կարապետյանին 26-34-97 հեռախոսահամարով կամ այցելել գրասենյակ Այգեձորի 10 հասցեով, աշխատանքային օրերին ժ. 10-17-ը:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

ՀՈՂԱՄԱՍ-ԱՅԳԻ

500 եմ տարածությամբ

Ձորաղբյուրի

2-րդ զանգվածում

Զանգահարել

58-18-41

հեռախոսահամարով:

ՈՒՇԱԳԲՈՒԹՅՈՒՆ

Կազմակերպությունը առաջարկում է ֆինանսական բարձրորակ թուղթ խերոքսների, ֆաքսերի եւ այլ նպատակների համար, դիզայնային աշխատանքների բլանկներ:

Վճարումը կանխիկ եւ փոխանցումով:

Նախգծագրի խնայողությունը 1 տուփ (500 թերթ). 4500դրամ

Հեռախոսներ՝ 524868, 583996

Դրամներ, կրծքանշաններ, թղթադրամներ

ԿՕԳՆԵՆՔ ԳՆԵԼ ԵՎ ՎԱՃԱՌԵԼ

- Հայկական եւ խորհրդային կրծքանշաններ, medալներ՝ 1920-30 թթ. եւ ավելի ուշ շրջանի
- Արտասահմանյան օլիմպիական եւ այլ կրծքանշաններ
- Հնամյա մետաղադրամներ
- Հնամյա թղթադրամներ, նաեւ նախկին ԽՍՀՄ 50-ից մինչեւ 10000 ռուբլի
- Հնամյա բացիկներ եւ փաստաթղթեր

Մեր հասցեն՝ Երեւան, Աբովյան փ. 26, «Սինթեսիկա» (355) խանութ, ամեն օր, ժ. 11.00-17.00, բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից:

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

ՌԴ քաղաքական գործիչների նոր վարկանիշերը

Չեռնոմիրդին, Ելցին, Լուժկով ...

ՄՈՍԿՎԱ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: ՌԴ ազգաբնակչության հետազոտությունների ինստիտուտի տնօրեն Վիտալի Օլշանսկին ներկայացրել է ռուսաստանյան քաղաքական գործիչների ամենաբարձր վարկանիշերը: Երբ նախկինում դրանք հետաքրքրություն կային, արդա հիմա 50 մասնագետներ տպիս են արդարա ամիսներին այդ գործիչների հավանական ազդեցության աստիճանը: Առաջին նման, առաջին եռյակը կազմում են Վիկտոր Չեռնոմիրդինը, Բորիս Եյցինը եւ Յուրի Լուժկովը: Չորրորդ տեղում Իվան Ռիբկինն է: Շնորհած ճախկինցուցանիշ դաշինքի ստեղծման անհաջող փորձին, Դումայի խոսնակը զարմանալի հարաբերություն է դրսեւորում: Երբ հանրությունը դատապարտորներ ենթակում են նախապահին իմանալիքներ հայտարարելու հարցը, Ռիբկինը բացակայում է եւ տանը հարթակ է բռնում: Սակայն մեկ օր անց, ուրբաթացի ու առաջ դատապարտների Խոտորոնին հանդիպման ժամանակ նա նստում է օրդակում, նախապահի կողքին բնավ չվախենալով վարակել նրան: Տասնչորսում ընդգրկված են նաեւ Օլեգ Սոսկովեցը, Գրիգորի Յավլինսկին եւ Ջոհար Դուդայեւը: Ենթադրվում է, որ մինչեւ դեկտեմբեր առաջին շարս դիրքերում փոփոխություններ չեն լինի: Սակայն Գենադի Զյուգանովը կրկնակնս մինչեւ վեցերորդ հորիզոնական: Սա լիովին հասկանալի է, հաշվի առնելով կոմունիստների վերջին հաղթանակը տեղական ընտրություններում: Գրիգորի Յավլինսկին կտեղափոխվի հինգերորդ հորիզոնական: Բացառիկ լավատեսական է կանխատեսումը գեներալ Լեբեդի համար: Երեկ հուլիսին նա 12-րդ հորիզոնականում է, առաջ դնելնմբերին կտեղափոխվի յոթերորդ տեղը:

Բավականին դանդաղել է ՎլադիմիրԺիրինովսկու առաջընթացն ու լիբերալ դեմոկրատների քաղաքական ակտիվությունը: Սակայն նշվում է, որ սա հանգստացնող ոչինչ չի դրսեւորում: Հանգի դեռ շատ բարձր են 1993 թվականին ծավալված ընտրարշավի մասնակիցները:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Երկրաշարժ Չինաստանում

Ըստ Ռիխտերի սանդղակի՝ 6.2 բալ ուժգնության երկրաշարժ է տեղի ունեցել երկուշաբթի օրը Չինաստանի հարավ-արեւելքում: Ըստ հուլիսի 11-ին ստացված սեյսմակայանների հաղորդումների, հուժկու ստորգետնյա ցնցումներ են զգացել Յունան գավառի շրջանների բնակիչները: Մի շարք բնակավայրերում եւ հաղորդում խախտվել է կապը, վնասվել են տները: Տեղական իշխանությունները կազմակերպում են փրկարար վերականգնման աշխատանքները: Զոհերի մասին չի հաղորդվում:

Արմենպրես

Ուկրաինայում աճում է խոլերայով հիվանդների թիվը

Ուկրաինֆորմը հաղորդում է. Ուկրաինայում աճում է խոլերայով հիվանդների թիվը: Ըստ երկրի առողջապահության նախարարության հուլիսի 11-ի տվյալների, հիվանդների եւ վարակվածների ընդհանուր թիվը միայն Խերսոնի եւ Նիկոլաեւի մարզերում հասնում է 570-ի: Բժիշկները կտրականապես արգելում են լողանալ տեղական ջրավազաններում: Փակվում են Մարիուպոլի ծովածոր լողափերը, կոյուղու ջրանեցումներից ախտահարվել է Սեւերսկի Դոնեց գետը:

Արմենպրես

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երեւան 23, Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատվեր 1898 Տպաքանակը 7000 Ստորագրված է տպագրության՝ 11. 07. 1995 Գինը 40 դրամ

CEGEMA

CENTRE DE MANAGEMENT D'ARMENIE

Հայաստանի Հանրապետության Ազգաբնակչության տպագիր եւ էլեկտրոնային ժԷՄ ընկերությունը հանձնել ստանձնել են Հայաստանի մենեջմենթի կենտրոն ՍԵՄԱ-ն, որ գործում է 1991 թ.: Կենտրոնի նպատակն է դրսեւորել բարձրակարգ մասնագետներ տնտեսական տեսանկյունից տարբեր գործունեություն ունեցող ընկերությունների համար: ՍԵՄԱ կենտրոնը կազմակերպում է 1995-96 թթ. ուսումնական տարվա ընդունելություն: Ուսումնասիրությունը բաղկացած կլինի 12 փուլերից, յուրաքանչյուր մեկ շաբաթ տեւողությամբ, մեկ տարի կտրվածքով:

ԴԱՍԱՎԱՆԴԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

- Տնտեսական տեսություն
- Շուկայական տնտեսություն եւ նրա կազմակերպություն
- Շուկայական հարաբերությունների մենեջմենթ եւ դեկավարում
- Խմբակային մենեջմենթ
- Շուկայական հետազոտությունների իրականացում
- Հաշվապահություն
- Արդյունաբերական արտադրության ռազմավարություն
- Վաճառք եւ բաշխում
- Մարկետինգ
- Միջազգային առեւտուր
- Շուկայական-ֆինանսական միջնորդներ, դրամագլուխների շուկաներ
- Բիզնես պլան

Ունկնդիրներ կարող են հանձնել միայնակ գանձապարտ կամ ընտրության ինչպես նաեւ բոլոր փուլերը հաջորդաբար: Դասընթացները անցկացնում են Ֆրանսիայի փորձառու մասնագետներ սենիոր բարձրագույնությամբ: ՍԵՄԱ կենտրոնը Չեզ տալիս է, որ ուսումնական տարվա վերջում դասախոսությունների ընթացքում ունկնդիրներից լավագույններին հետաքրքրության կդնեմանի առաջարկ տարբեր նախաձեռնություններում, նրանց հանձնարարի մենեջմենթներում, նրանց նաեւ օտարերկրյա Ֆիրմաներում աշխատանքի անցնելու համար:

ՍԵՄԱ կենտրոնը կարող է կազմակերպել դասընթացներ խորհրդակցություններ տարբերի մենեջմենթի ոլորտում, այն մենեջմենթների ոլորտներ իրականացնելու եւ կրթելու մեջ, միայն նշված թեմաներից բացի, յուրաքանչյուր մենեջմենթի կարող է ասոցիացիայի խնդիր նաեւ եւ հետաքրքրող թեման:

Տեղեկությունների համար զանգահարել 56-51-94 հեռախոսով:

ՀԱՍՑԵՆ՝ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ 39

ՀՀ ԱՌԵՎՏՐԱԲԱՆԱԿԱՆ ՊԱԼԱՏ

digitised by A.R.A.R.@